

รายงานการจัดทำข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์สมดุลน้ำ ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6
กรมทรัพยากรน้ำ

คำนำ

รายงานการจัดทำข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์สมดุลน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ฉบับนี้ เป็นรายงานการศึกษาในพื้นที่น้ำร่อง ซึ่งกำหนดพื้นที่เป้าหมายเป็นลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ลุ่มน้ำหลักบางปะกง จึงรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของลุ่มน้ำสาขา สภาพทั่วไปของพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ อุตุนิยมวิทยา และอุทกวิทยา ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่การเกษตร โครงสร้างพื้นฐานของลุ่มน้ำ ข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน ข้อมูลความต้องการใช้น้ำ และผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำ ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์สมดุลน้ำของพื้นที่ในพื้นที่เป้าหมาย รวมไปถึงแนวทางการนำข้อมูลสมดุลน้ำไปใช้ในการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง ตามมาตรการรับมือฤดูแล้ง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม การกำหนดแผนงาน และมาตรการเชิงปฏิบัติการด้านการบรรเทาภาวะวิกฤติในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทราบถึงกระบวนการปฏิบัติงาน การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ กองการจัดสรรน้ำ และกองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ กรมทรัพยากรน้ำ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติในการรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ สำหรับรายงานการจัดทำข้อมูลการวิเคราะห์สมดุลน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6
พฤษภาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	
บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราชันบุรีตอนล่าง	1
1.1 สภาพทั่วไปของพื้นที่	1
1.1.1 สภาพภูมิประเทศ	1
1.1.2 ระบบลุ่มน้ำ	3
1.1.3 พื้นที่ชุ่มน้ำ	4
1.1.4 พื้นที่ป่าไม้	5
1.1.5 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	5
1.2 สภาพภูมิอากาศ อุตุนิยมวิทยา และอุทกวิทยา	7
1.2.1 สภาพภูมิอากาศ	7
1.2.2 ปริมาณฝน	7
1.2.3 ปริมาณน้ำท่า	7
1.2.4 ปริมาณน้ำหลาก	8
1.2.5 คุณภาพน้ำ	8
1.3 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน	9
1.3.1 ทรัพยากรดิน	9
1.3.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน	10
1.4 พื้นที่การเกษตร	11
1.4.1 พื้นที่การเกษตรเขตชลประทาน	11
1.4.2 พื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน	11
1.5 โครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มน้ำ	12
1.5.1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่พัฒนาโดยหน่วยงานอื่น	12
1.5.2 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยกรมทรัพยากรน้ำ	12
บทที่ 2 ข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน	15
2.1 ปริมาณน้ำใช้การได้จากปริมาณฝนคาดการณ์ล่วงหน้ารายฤดูกาล	15
2.1.1 ปริมาณฝนคาดการณ์ล่วงหน้า (One Map)	15
2.2 ปริมาณน้ำใช้การได้จากแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็ก ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	16
2.3 ปริมาณน้ำใช้การได้จากลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่	17
2.4 ปริมาณน้ำใช้การได้ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	17

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 ข้อมูลความต้องการใช้น้ำ	19
3.1 การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค	19
3.2 การใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ	20
3.3 การใช้น้ำเพื่อการเกษตร	21
3.3.1 การหาความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม จากข้อมูลพื้นที่ลงทะเบียนเพาะปลูก	21
3.3.2 การหาความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม จากข้อมูลจำนวนปศุสัตว์	22
3.4 การใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรม	24
3.5 ปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	25
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำ	27
4.1 แนวทางการวิเคราะห์สมดุลน้ำรายตำบล	27
4.2 ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำระดับตำบล	28
4.3 แนวทางการใช้ประโยชน์ข้อมูลผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำระดับตำบล	29
4.3.1 ใ้สำรวจและเตรียมจัดหาแหล่งน้ำสำรอง พร้อมวางแผน เตรียมเครื่องจักร/เครื่องมือ	29
4.3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ	33
4.3.3 เสริมสร้างความเข้มแข็ง	33

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1.1-1 รายละเอียดของอำเภอในกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	2
ตารางที่ 1.1.2-1 รายละเอียดของพื้นที่กลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	3
ตารางที่ 1.4.2-1 รายละเอียดพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน	9
ตารางที่ 1.5.2-1 รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยกรมทรัพยากรน้ำ	11
ตารางที่ 2.4-1 รายละเอียดปริมาณน้ำต้นทุน	15
ตารางที่ 3.1-1 รายละเอียดความต้องการใช้น้ำอุปโภคบริโภค	17
ตารางที่ 3.3.1-1 รายละเอียดปริมาณการใช้น้ำของพืช	18
ตารางที่ 3.3.1-2 รายละเอียดความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม	18
ตารางที่ 3.3.2-1 อัตราความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์	19
ตารางที่ 3.3.2-1 รายละเอียดความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์	19
ตารางที่ 3.4-1 อัตราความต้องการใช้น้ำตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม	20
ตารางที่ 4-1 รายละเอียดผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำในระดับตำบล	23
ตารางที่ 4.3.1-1 สถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำ	25
ตารางที่ 4.3.1-2 เจ้าหน้าที่ด้านเฝ้าระวังสถานการณ์วิกฤติน้ำ	26
ตารางที่ 4.3.1-3 แผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง	26
ตารางที่ 4.3.3-1 แผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง	29

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 1.1.1-1 สภาพภูมิประเทศของกลุ่มสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	1
รูปที่ 1.1.1-2 ขอบเขตอำเภอลำลูกเกดในกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	2
รูปที่ 1.1.2-1 ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำบางปะกง	3
รูปที่ 1.1.3-1 ขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	4
รูปที่ 1.1.4-1 พื้นที่ป่าไม้ ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	5
รูปที่ 1.1.5-1 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	6
รูปที่ 1.3.1-1 ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	9
รูปที่ 1.3.2-1 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	10
รูปที่ 1.4.1-1 ข้อมูลพื้นที่การเกษตรเขตชลประทาน	11
รูปที่ 1.4.2-1 ข้อมูลพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน	12
รูปที่ 1.5.2-1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยกรมทรัพยากรน้ำ	14
รูปที่ 2.1.1-1 ปริมาณฝนคาดการณ์ล่วงหน้า (One Map)	15
รูปที่ 2.2 -1 ปริมาณน้ำใช้การได้จากแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็ก	16
รูปที่ 2.3-1 ปริมาณน้ำใช้การได้จากลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่	17
รูปที่ 2.4-1 ปริมาณน้ำใช้การได้ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	18
รูปที่ 3.1-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำอุปโภคบริโภค	20
รูปที่ 3.2-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศ	20
รูปที่ 3.3.1-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก	22
รูปที่ 3.3.2-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์	23
รูปที่ 3.4-1 แผนที่แสดงการใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรม	25
รูปที่ 3.5-1 ความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	26
รูปที่ 4.2-1 ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	28
รูปที่ 4.3.1-1 สถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง	30
รูปที่ 4.3.1-2 แผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง	32
รูปที่ 4.3.1-3 แผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง ตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2566/2567	32

ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

บทที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

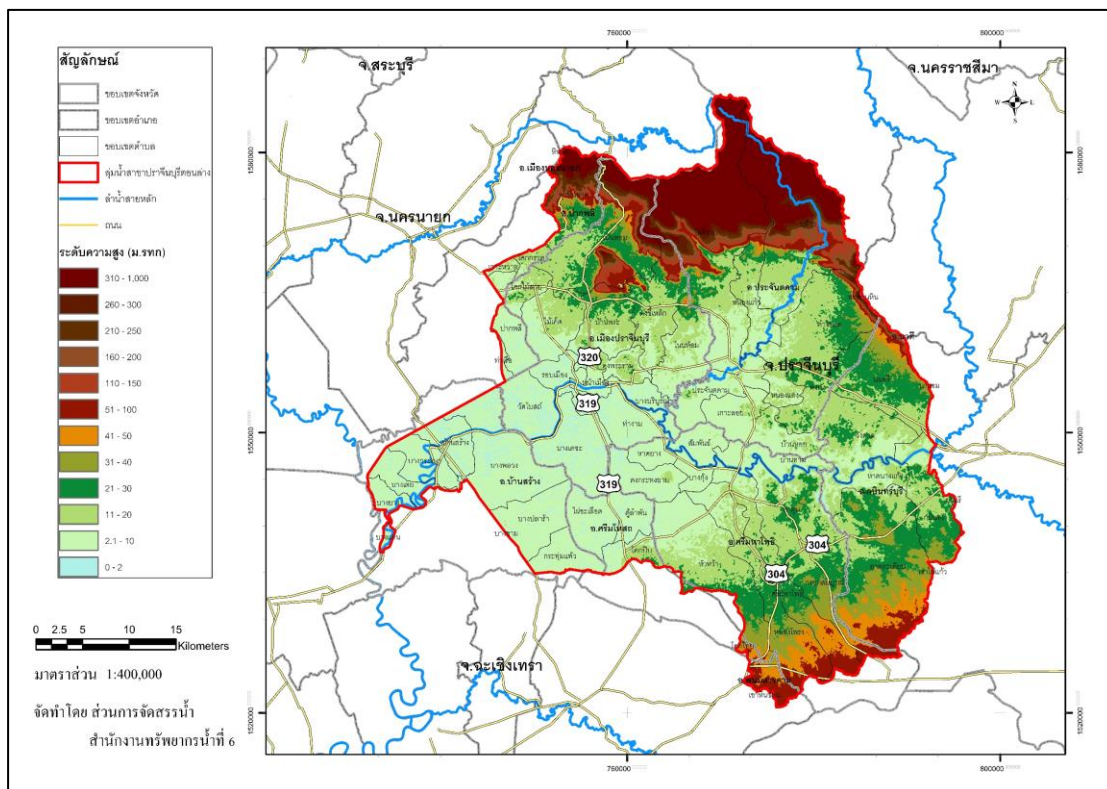
1.1 สภาพทั่วไปของพื้นที่

1.1.1 สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ทั่วไปทางตอนเหนือมีเทือกเขาซับซ้อน พื้นที่ทางด้านตะวันออกเป็นเนินสูง พื้นที่ทางตะวันตกส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตรกรรม โดยเฉพาะทำสวนผลไม้ มีลำน้ำที่สำคัญ คือแม่น้ำปราจีนบุรี เกิดจากการไหลมาบรรจบกันของแม่น้ำ 2 สาย คือแม่น้ำแควหนุมาน และแม่น้ำแควพระปรัง บรรจบกันไหลผ่านอำเภอกบินทร์บุรี ศรีมหาโพธิ์ ประจันตคาม เมืองปราจีนบุรี และอำเภอบ้านสร้าง ระดับความสูงอยู่ระหว่าง 2 - 1,019 จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ดังแสดงในรูปที่ 1.1.1-1 โดยพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาคอบคลุมพื้นที่ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอมืองปราจีนบุรี กบินทร์บุรี นาดี บ้านสร้าง ประจันตคาม ศรีมหาโพธิ์ และศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี อำเภอมืองนครนายก ปากพลี จังหวัดนครนายก รายละเอียดแสดงใน ตารางที่ 1.1.1-1 และแสดงในรูปที่ 1.1.1-2

ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

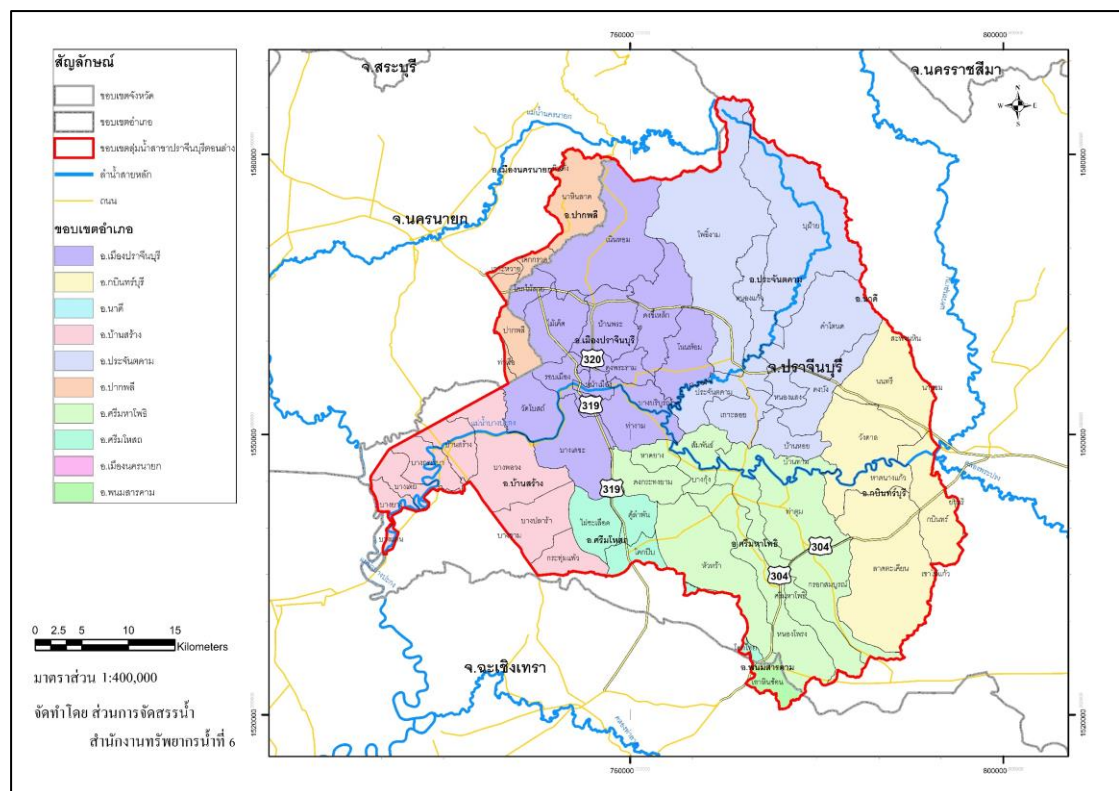
ทิศเหนือ	ติดกับลุ่มน้ำสาขาน้ำนครนายก และลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนบน
ทิศใต้	ติดกับลุ่มน้ำสาขาลองท่าลาดและลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำบางปะกงสายหลัก
ทิศตะวันออก	ติดกับลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนบน
ทิศตะวันตก	ติดกับลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำบางปะกงสายหลักและลุ่มน้ำสาขานครนายก

รูปที่ 1.1.1-1 สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

ตารางที่ 1.1.1-1 รายละเอียดของอำเภอในกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำสาขา	
			(ตร.กม.)	(ไร่)
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	หน้าเมือง, รอบเมือง, วัดโบสถ์, บางเดชะ, ท่างาม, บางบริบูรณ์, ดงพระราม, บ้านพระ, โคกไม้ลาย, ไม้เค็ด, ดงขี้เหล็ก, เนินหอม, โนนหอม	474.21	296,382
	กบินทร์บุรี	กบินทร์, วังดาล, นนทรี, ย่านรี, หาดนางแก้ว, ลาดตะเคียน, นาแหม, เขาไม้แก้ว	339.69	212,304
	นาดี	สะพานหิน	0.19	118
	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง, บางกระเบา, บางเตย, บางยาง, บางแตง, บางพลวง, บางปลาร้า, บางขาม, กระทุ่มแพ้ว	217.55	135,971
	ประจันตคาม	ประจันตคาม, เกาะลอย, โพธิ์งาม, บ้านหอย, หนองแสง, ดงบัง, คำโตนด, บุไผ่, หนองแก้ว	561.76	351,099
	ศรีมหาโพธิ์	ศรีมหาโพธิ์, สัมพันธ์, บ้านทาม, บางกุ้ง, ดงกระทยาม, หนองโพรง, หัวหว้า, หาดยาง, ท่าตูม, กรอกสมบุรณ์	427.52	267,200
	ศรีมโหสถ	โคกปึก, โคกไทย, คู้ลำพัน, ไม้ชะเลียด	70.60	44,124
นครนายก	เมืองนครนายก	หินตั้ง	15.77	9,854
	ปากพลี	เกาะหวาย, ปากพลี, โคกกรวด, ท่าเรือ, นาหินลาด	0.28	174
ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	เขาหินซ้อน	82.88	51,798
รวม			2,190.44	1,369,025

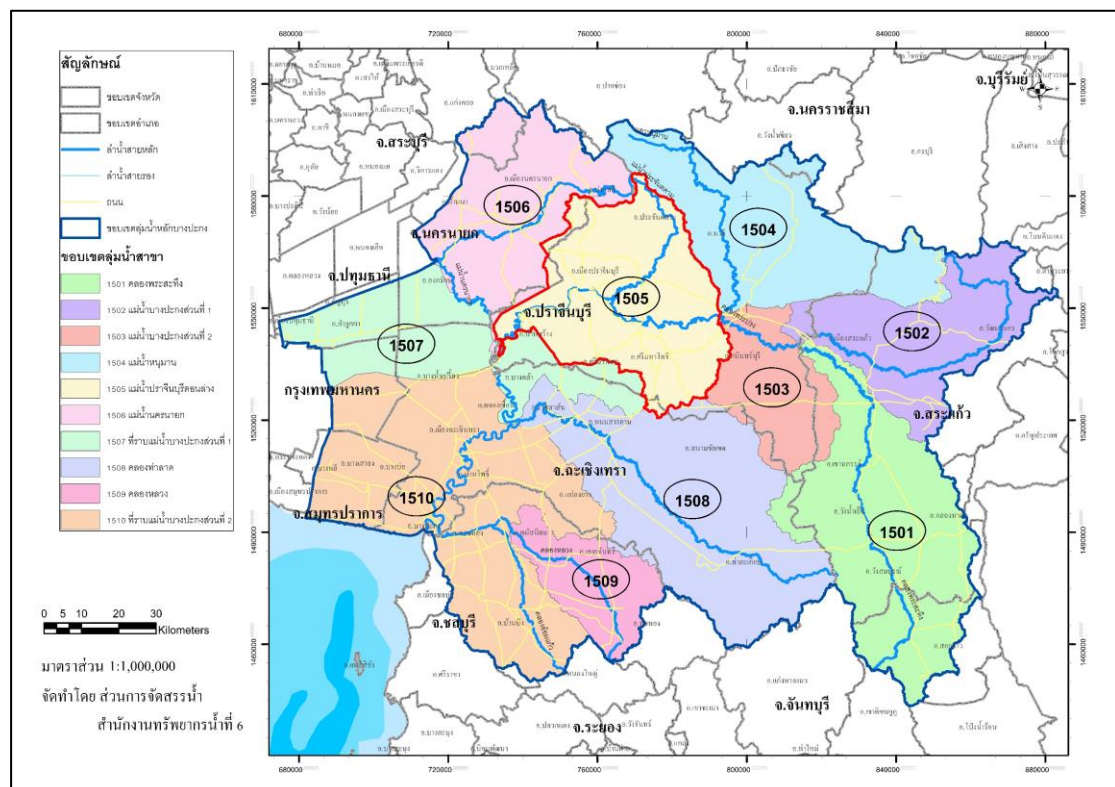
รูปที่ 1.1.1-2 ขอบเขตอำเภอในกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

1.1.2 ระบบลุ่มน้ำ

การแบ่งลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำบางปะกง ตามการกำหนดลุ่มน้ำใหม่ 22 ลุ่มน้ำ ในพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ.2564 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กำหนดการแบ่งลุ่มน้ำ บางปะกง เป็น 10 ลุ่มน้ำสาขา รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1.1.2-1 และแสดงดังรูปที่ 1.2.1-1

ตารางที่ 1.1.2-1 รายละเอียดของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำบางปะกง

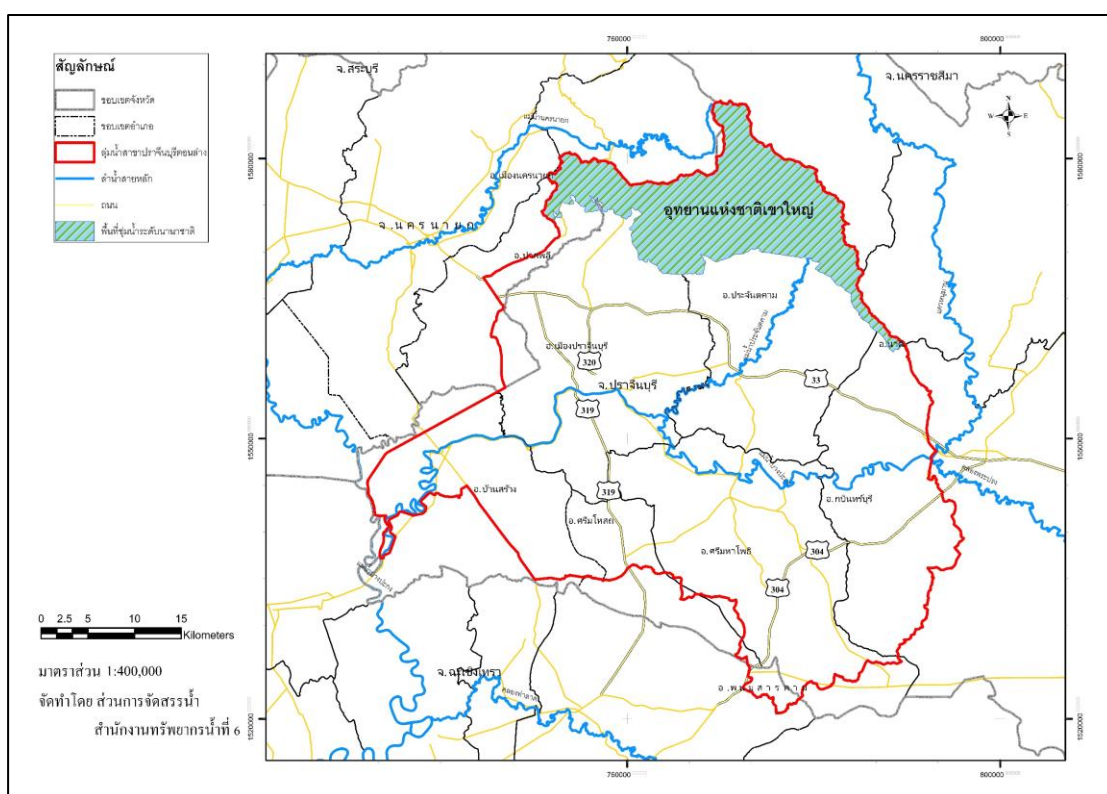
รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่		ร้อยละของพื้นที่ ในลุ่มน้ำหลัก
		ตร.กม.	ไร่	
1501	คลองพระสึง	2,674.67	1,671,669	13.17
1502	แม่น้ำพระปรังส่วนที่ 1	1,622.70	1,014,188	7.99
1503	แม่น้ำพระปรัง ส่วนที่ 2	983.98	614,988	4.85
1504	แม่น้ำหนุมาน	2,137.08	1,335,675	10.53
1505	แม่น้ำปราชินบุรีตอนล่าง	2,190.44	1,369,025	10.79
1506	แม่น้ำนครนายก	1,776.32	1,110,200	8.75
1507	ที่ราบแม่น้ำบางปะกงส่วนที่ 1	1,642.04	1,026,275	8.09
1508	คลองท่าลาด	2,927.98	1,829,988	14.42
1509	คลองหลวง	819.55	512,219	4.04
1510	ที่ราบแม่น้ำบางปะกงส่วนที่ 2	3,528.24	2,205,150	17.38
รวม		20,303.00	12,689,375	100.00

รูปที่ 1.1.2-1 ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำบางปะกง

1.1.3 พื้นที่ชุ่มน้ำ

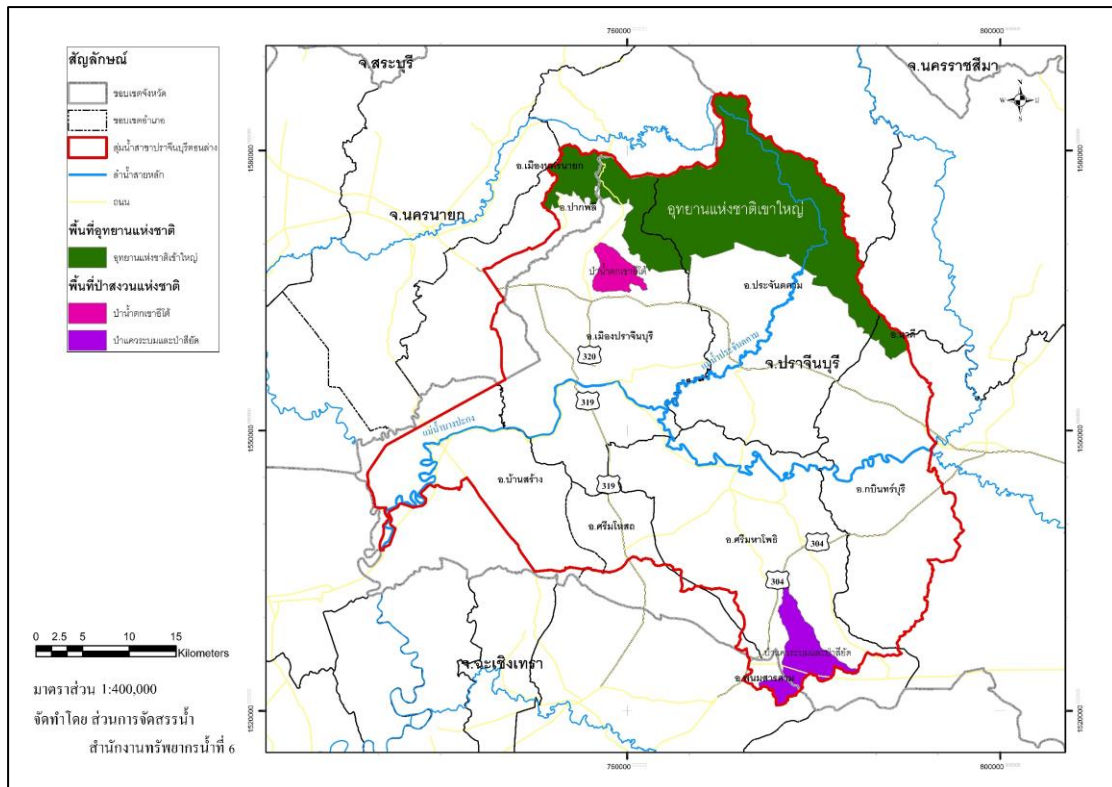
พื้นที่ชุ่มน้ำในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ไม่พบพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramser Sites) พบเพียงพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ คือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีพื้นที่ 324 ตร.กม. บริเวณตอนบนของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำที่มีสภาพที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายของพืชพรรณธรรมชาติ และสัตว์ป่า โดยพื้นที่ชุ่มน้ำมีความสำคัญ ได้แก่ เป็นแหล่งน้ำ แหล่งกักเก็บน้ำฝนและน้ำท่า พื้นที่ชะลอน้ำเป็นแหล่งทรัพยากรและผลผลิตธรรมชาติทั้งพืชและสัตว์ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ปัจจุบันกรมทรัพยากรน้ำ มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ และพื้นที่ชุ่มน้ำ ตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2565 เป็นต้นไป ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 139 ตอนที่ 61 ก ดังแสดงในรูปที่ 1.1.3-1

รูปที่ 1.1.3-1 ขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

1.1.4 พื้นที่ป่าไม้

จากข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง พบว่า พื้นที่ป่าไม้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จำนวน 339 ตร.กม. หรือคิดเป็น 211,957 ไร่ และอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 2 แห่ง ได้แก่ ป่าน้ำตกเขาอีโต้ จำนวน 18.44 ตร.กม. หรือคิดเป็น 11,527 ไร่ และป่าแควระบมและป่าสียัด จำนวน 42.03 ตร.กม. หรือคิดเป็น 26,270 ไร่ รายละเอียดดังแสดงในรูปที่ 1.1.4-1 ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ดังแสดงในรูปที่ 1.1.4-1

รูปที่ 1.1.4-1 พื้นที่ป่าไม้ ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

1.1.5 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

จากข้อมูลชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง พบว่า มีพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A เท่ากับ 65.65 ตร.กม. หรือ 41,031 ไร่ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1B เท่ากับ 28.59 ตร.กม. หรือ 17,869 ไร่ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 2 เท่ากับ 63.33 ตร.กม. หรือ 39,581 ไร่ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1.1.5-1 และแสดงในรูปที่ 1.1.5-1

การจำแนกชั้นคุณภาพลุ่มน้ำของประเทศไทย

WSC 1A - เป็นป่าป้องกันบนพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

WSC 1B - ลักษณะกายภาพเช่นเดียวกับ 1A ที่ถูกใช้ประโยชน์ไปแล้ว

WSC 2 - ต่ำลงมาจาก 1A ลาดชันน้อยกว่า เป็นป่าเศรษฐกิจ+ รักษาต้นน้ำลำธาร

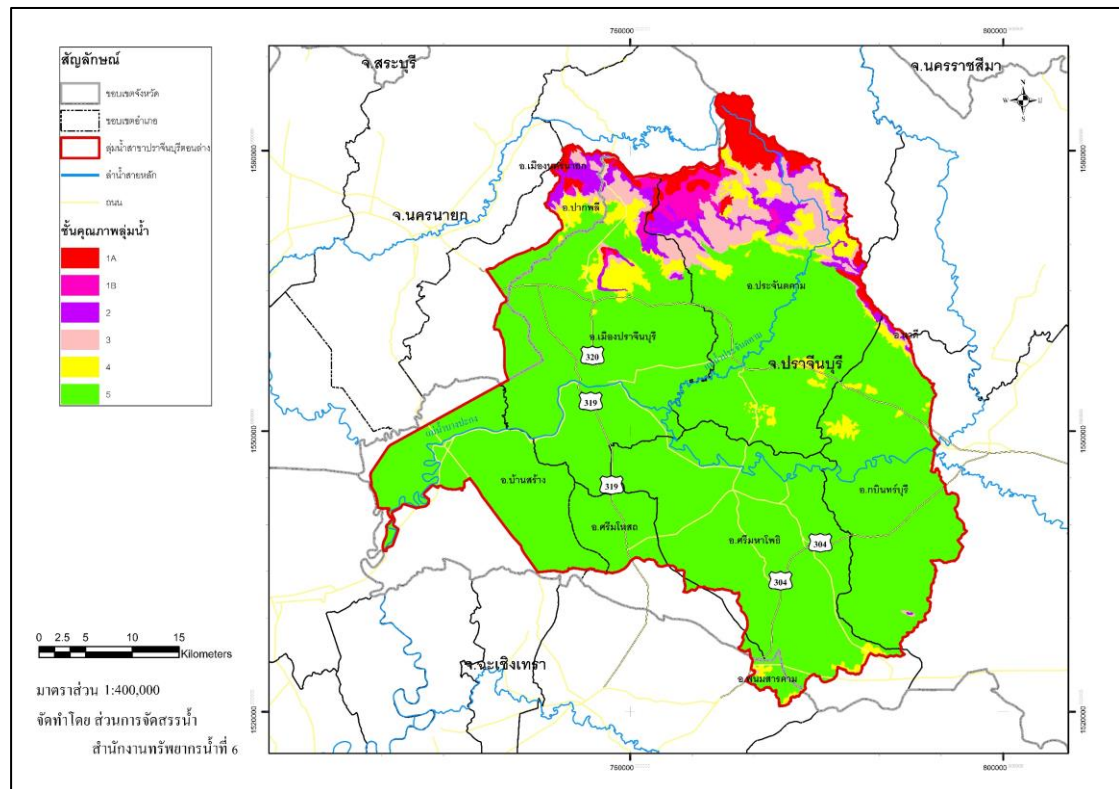
WSC 3 - ต่อกาลุ่มน้ำชั้น 2 ลาดเทน้อยลง เป็นป่าเศรษฐกิจ+ไม้ผล+ไม้ยืนต้น+ทุ่งหญ้า+เกษตรอนุรักษ์อย่างเข้มข้น

WSC 4 - เชิงเขา ลาดเทน้อยลง ทำไร่ ทำสวน ควรมีมาตรการอนุรักษ์ดิน/น้ำ ที่เหมาะสม

WSC 5 - ที่ราบลุ่ม ทำนา พืชชอบน้ำ ชุมชน กิจกรรมอื่น ๆ

ตารางที่ 1.1.5-1 รายละเอียดพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

หน่วย	พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ								รวม ทั้งหมด
	1A	1B	2	3	4	5	E	W	
ตร. กม.	65.65	28.59	63.33	115.39	107.28	1,810.20	-	-	2,190.44
ไร่	41,031	17,869	39,581	72,063	67,050	1,131,375	-	-	1,369,025

รูปที่ 1.1.5-1 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

1.2 สภาพภูมิอากาศ อุตุนิยมวิทยา และอุทกวิทยา

1.2.1 สภาพภูมิอากาศ

ข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา มกราคม 2566 สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของกลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดปกคลุมในช่วงฤดูฝน ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งทำให้มีฝนและอากาศชุ่มชื้น และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งลมนี้เป็นลมที่พัดพาความหนาวเย็นจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทยในช่วงฤดูหนาวอิทธิพลของลมทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย ทำให้สามารถแบ่งฤดูกาลของพื้นที่ลุ่มน้ำได้เป็น 3 ฤดูกาล คือ

ฤดูฝน จะเกิดในช่วงพฤษภาคมถึงตุลาคม นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลจากลมพายุจร โดยเฉพาะพายุดีเปรสชันและพายุไต้ฝุ่น ซึ่งพัดมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนหนักในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว จะเกิดในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

ฤดูร้อน จะเกิดในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม โดยเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนจัดที่สุดในรอบปี

อุณหภูมิ จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศช่วง 30 ปี (พ.ศ.2534-2563) ที่สถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง จำนวน 2 สถานี คือ สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดปราจีนบุรี สถานีอุตุนิยมวิทยากบินทร์บุรี โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 28.6 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.2 องศาเซลเซียส สำหรับอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยคือ 24.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 42.9 องศาเซลเซียส

1.2.2 ปริมาณฝน

จากข้อมูลลุ่มน้ำบางปะกง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ข้อมูลปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยในรอบ 30 ปี (ปี 2531 – 2560) ของลุ่มน้ำบางปะกง ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง มีฝนเฉลี่ยเท่ากับ 1,290.0 มม. ปริมาณฝนส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม คิดเป็นร้อยละ 86.08

1.2.3 ปริมาณน้ำท่า

จากข้อมูลลุ่มน้ำบางปะกง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ข้อมูลปริมาณน้ำท่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณน้ำท่ารายเดือน และรายปี ของสถานีวัดน้ำท่าในลุ่มน้ำตั้งแต่ปี 2500 – 2560 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝนได้สมการสัมพันธ์ ดังนี้

$$Q_M = 2.0646 A^{0.7962} (R^2 = 0.8283)$$

เมื่อ Q_M คือ ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ย, ล้าน ลบ.กม.

A คือ พื้นที่รับน้ำฝน, ตร.กม.

สรุป ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยปีละ 1,267.8 ล้าน ลบ.ม. เป็นปริมาณน้ำท่าในฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม) เฉลี่ย 1,196 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 94.34 ของปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี

1.2.4 ปริมาณน้ำหลาก

จากข้อมูลลุ่มน้ำบางปะกง สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ การวิเคราะห์น้ำหลาก นำข้อมูลจากสถานีวัดน้ำหลากที่มีช่วงข้อมูลตั้งแต่ ปี พ.ศ.2533 ถึง 2562 ที่ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำหลักบางปะกง และลุ่มน้ำใกล้เคียง 27 สถานี การศึกษาปริมาณน้ำหลากใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ปริมาณน้ำหลากสูงสุดรายปีเฉลี่ย จากสถานีวัดน้ำในลุ่มน้ำหลักบางปะกง กับพื้นที่รับน้ำฝน วิเคราะห์แจกแจงความถี่ปริมาณน้ำหลากสูงสุดที่รอบปีการเกิดซ้ำ 2 5 10 25 50 และ 100 ปี

จากการศึกษาพบว่าปริมาณน้ำหลากลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราชญ์บุรีตอนล่าง มีพื้นที่รับน้ำ 2,190.44 ตร.กม. ปริมาณน้ำหลากคาบอุบัติ รอบเกิดซ้ำ 2 ปี ปริมาณน้ำหลาก 311.37 ลบ.ม./วินาที รอบเกิดซ้ำ 5 ปี ปริมาณน้ำหลาก 508.26 ลบ.ม./วินาที รอบเกิดซ้ำ 10 ปี ปริมาณน้ำหลาก 638.61 ลบ.ม./วินาที รอบเกิดซ้ำ 25 ปี ปริมาณน้ำหลาก 803.31 ลบ.ม./วินาที รอบเกิดซ้ำ 50 ปี ปริมาณน้ำหลาก 938.48 ลบ.ม./วินาที รอบเกิดซ้ำ 100 ปี ปริมาณน้ำหลาก 1,062.46 ลบ.ม./วินาที (ที่มาข้อมูล : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำบางปะกง)

1.2.5 คุณภาพน้ำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ได้ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำ แม่น้ำสายหลักและคลองสาขา ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2566) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จุดตรวจวัด PA01 ปากแม่น้ำปราชญ์บุรี บริเวณปากแม่น้ำปราชญ์บุรี ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราชญ์บุรี มีพบว่า คุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ ดี

จุดตรวจวัด PA02 สะพานบ้านสร้าง ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราชญ์บุรี มีพบว่า คุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ พอใช้

จุดตรวจวัด PA03 สะพานพระราชดำริ (ใกล้แขวงทางหลวงปราชญ์บุรี) ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราชญ์บุรี จังหวัดปราชญ์บุรี มีพบว่า คุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ พอใช้

จุดตรวจวัด PA04 สะพานบ้านท่าประชุม ตำบลบ้านทาม อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราชญ์บุรี มีพบว่า คุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ ดี

จุดตรวจวัด PA05 โรงสูบน้ำประปา ตำบลกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราชญ์บุรี พบว่า คุณภาพน้ำจัดอยู่ในเกณฑ์ ดี

เมื่อพิจารณาจากค่าพารามิเตอร์ พบว่า FCB มีค่าเฉลี่ยไม่เกินค่ามาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3

#	แหล่งน้ำ	วันที่ตรวจ	คุณภาพน้ำ													
			pH	DO (mg/l)	BOD (mg/l)	TCB	FCB	TP	NO ₃ -N	NO ₂ -N	NH ₃ -N	TKN	WQI	SS	TS	TDS
1	PA01	01/2023	8.0	4.0	16	210	210	0.07	0.60	0.01	0.01		75	44	198	156
2	PA02	01/2023	7.5	3.4	14	2,400	490	0.06	0.72	0.01	0.01		69	40	148	112
3	PA03	01/2023	7.5	3.4	12	1,700	490	0.05	0.56	0.01	0.03		70	30	124	82
4	PA04	01/2023	7.9	3.8	19	630	130	0.06	0.37	0.03	0.01		73	41	124	74
5	PA05	01/2023	8.0	3.6	16	330	170	0.07	0.38	0.03	0.04		73	38	130	90

ที่มา : ข้อมูล <https://rwater.mnre.go.th/front/main/WaterQuality#dataTbl-DataList>

1.3 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

1.3.1 ทรัพยากรดิน

จากแผนที่ชุดดิน (Soil Series) ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2561 มาตราส่วน 1:25,000 พบว่า ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง มีทั้งหมด 25 กลุ่มชุดดิน ดังแสดงในรูปที่ 1.3.1-1 โดยกลุ่มชุดดินที่คลุมพื้นที่มากลำดับที่ 1-5 ได้แก่

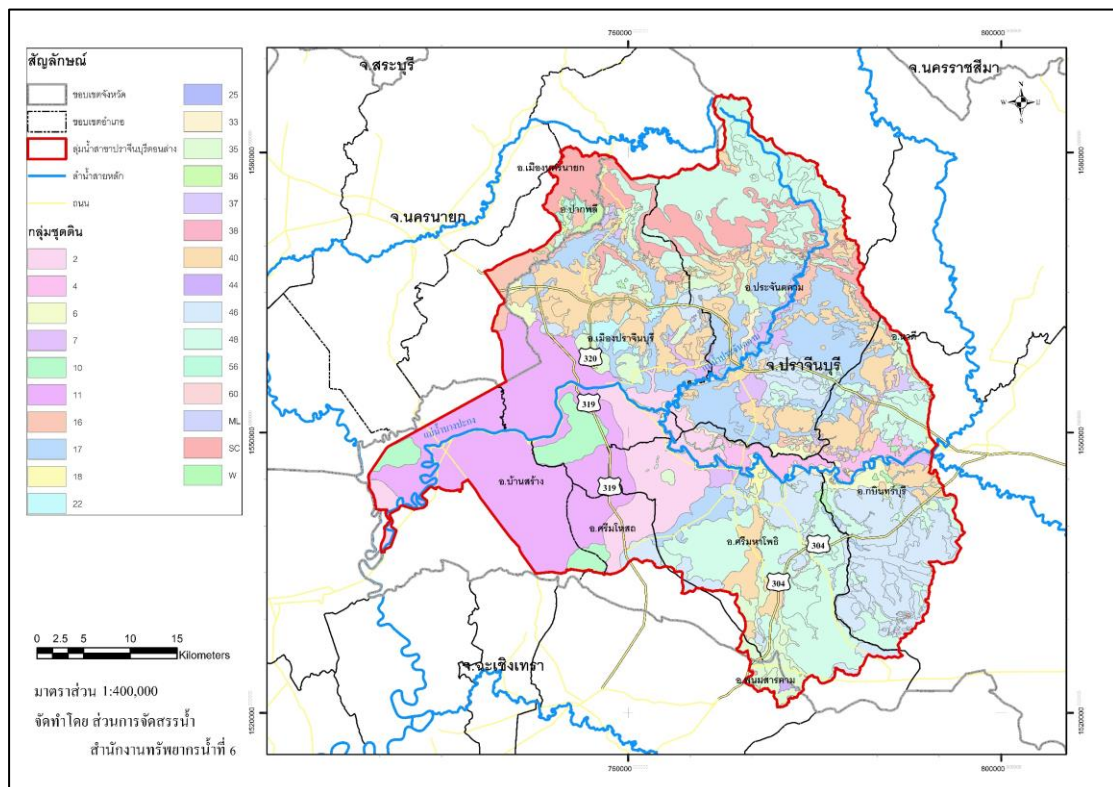
ลำดับที่ 1 กลุ่มชุดดินที่ 48 คือ กลุ่มดินต้นถึงก่อนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ครอบคลุมพื้นที่ 453.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 283,436 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.74 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

ลำดับที่ 2 กลุ่มชุดดินที่ 11 คือ กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ครอบคลุมพื้นที่ 354.52 ตารางกิโลเมตร หรือ 221,572 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.21 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

ลำดับที่ 3 กลุ่มชุดดินที่ 40 คือ กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ครอบคลุมพื้นที่ 266.35 ตารางกิโลเมตร หรือ 166,469 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.18 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

ลำดับที่ 4 กลุ่มชุดดินที่ 46 คือ กลุ่มดินต้นถึงก่อนกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ครอบคลุมพื้นที่ 243.27 ตารางกิโลเมตร หรือ 152,043 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.13 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

ลำดับที่ 5 กลุ่มชุดดินที่ 17 คือ กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ครอบคลุมพื้นที่ 240.00 ตารางกิโลเมตร หรือ 149,998 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.98 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

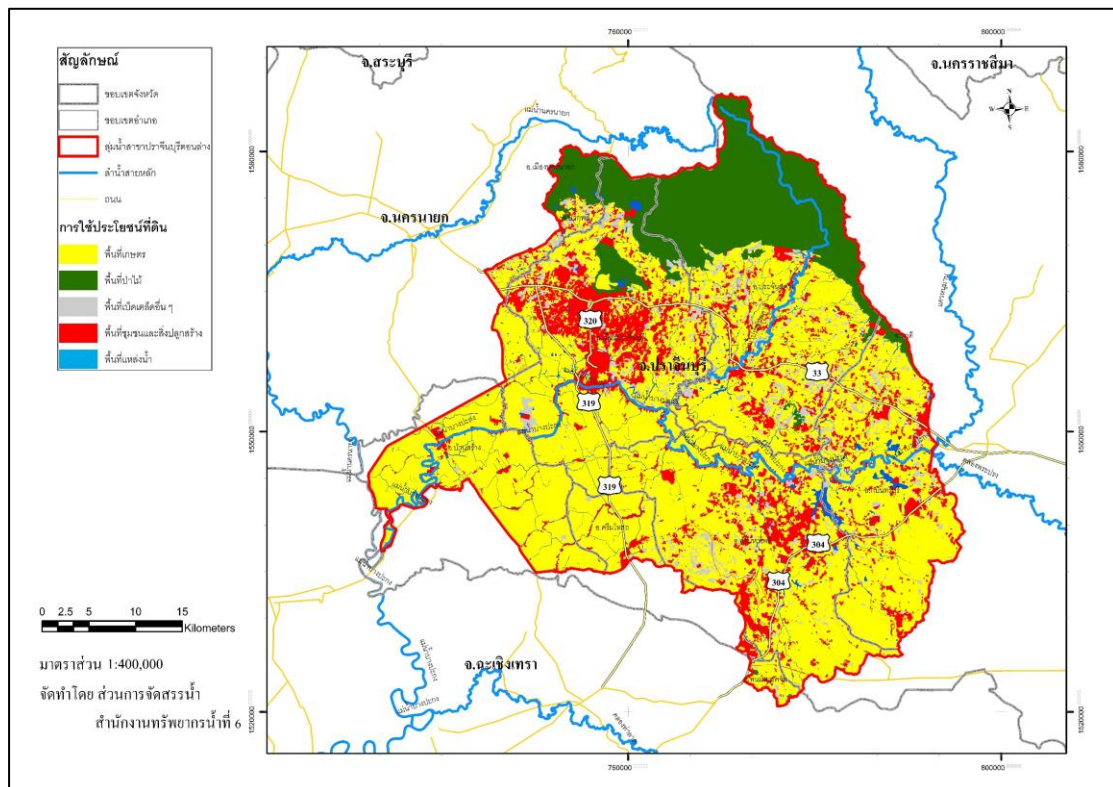

รูปที่ 1.3.1-1 ข้อมูลกลุ่มชุดดินในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

1.3.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2564 มาตราส่วน 1:25,000 ได้แสดงการกระจายตัวของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทไว้ดังรูป และมีรายละเอียดดังนี้

สามารถแบ่งกลุ่มการใช้ประโยชน์ที่ดินในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรี ออกเป็น 5 ประเภทหลัก คือ พื้นที่เกษตรกรรม 835,022 ไร่ (ร้อยละ 61 ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา) พื้นที่ป่าไม้ 205,670 ไร่ (ร้อยละ 15 ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา) พื้นที่เบ็ดเตล็ด ได้แก่ ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะพื้นที่ลุ่มเหมืองแร่ บ่อขุด 84,733 ไร่ (ร้อยละ 6 ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 201,662 ไร่ (ร้อยละ 15 ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา) พื้นที่แหล่งน้ำ 41,938 ไร่ (ร้อยละ 3 ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา) ดังแสดงในรูปที่ 1.3.2-1

รูปที่ 1.3.2-1 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

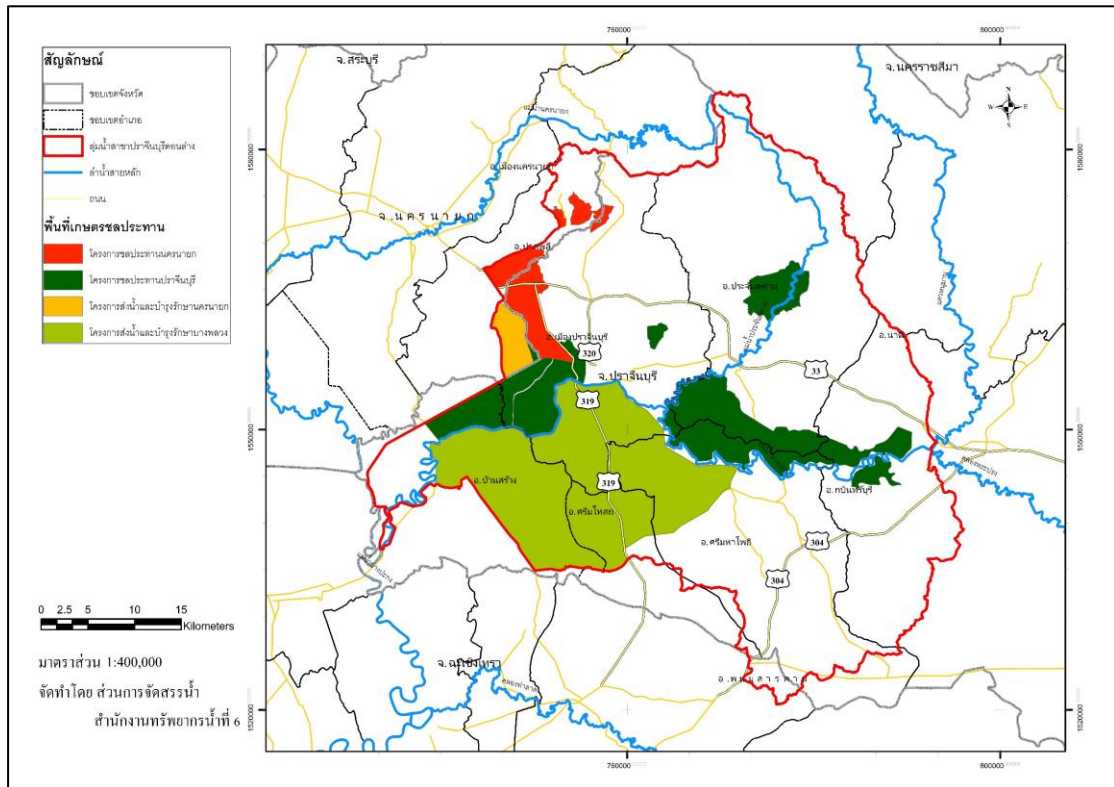
สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร พบว่า เป็นพื้นที่นาข้าว มีพื้นที่ร้อยละ 29.25 ของลุ่มน้ำสาขา เป็นพื้นที่ไม้ยืนต้น ร้อยละ 12.12 ของลุ่มน้ำสาขา เป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่ (อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด) ร้อยละ 8.66 ของลุ่มน้ำสาขา เป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร้อยละ 6.93 ของลุ่มน้ำสาขา เป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ร้อยละ 2.16 ของลุ่มน้ำสาขา สำหรับพื้นที่ป่าไม้ของลุ่มน้ำสาขาปราจีนบุรีตอนล่างพบในบริเวณตอนบน เป็นบริเวณอุทยานแห่งชาติ

จากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2564 มาตราส่วน 1:25,000 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่การเกษตรเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน ทั้งหมด 560 ตร.กม. 350,383 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.96 ของพื้นที่เกษตรในลุ่มน้ำสาขาปราจีนบุรีตอนล่าง

1.4 พื้นที่การเกษตร

1.4.1 พื้นที่การเกษตรเขตชลประทาน

จากข้อมูลขอบเขตพื้นที่ชลประทาน พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ครอบคลุมพื้นที่ชลประทาน 670 ตร.กม. 419,065 ไร่ ซึ่งประกอบด้วย โครงการชลประทาน นครนายก 34,156 ไร่ โครงการชลประทานปราจีนบุรี 143,047 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา นครนายก 12,936 ไร่ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง 228,926 ไร่ ดังแสดงใน รูปที่ 1.4.1-1

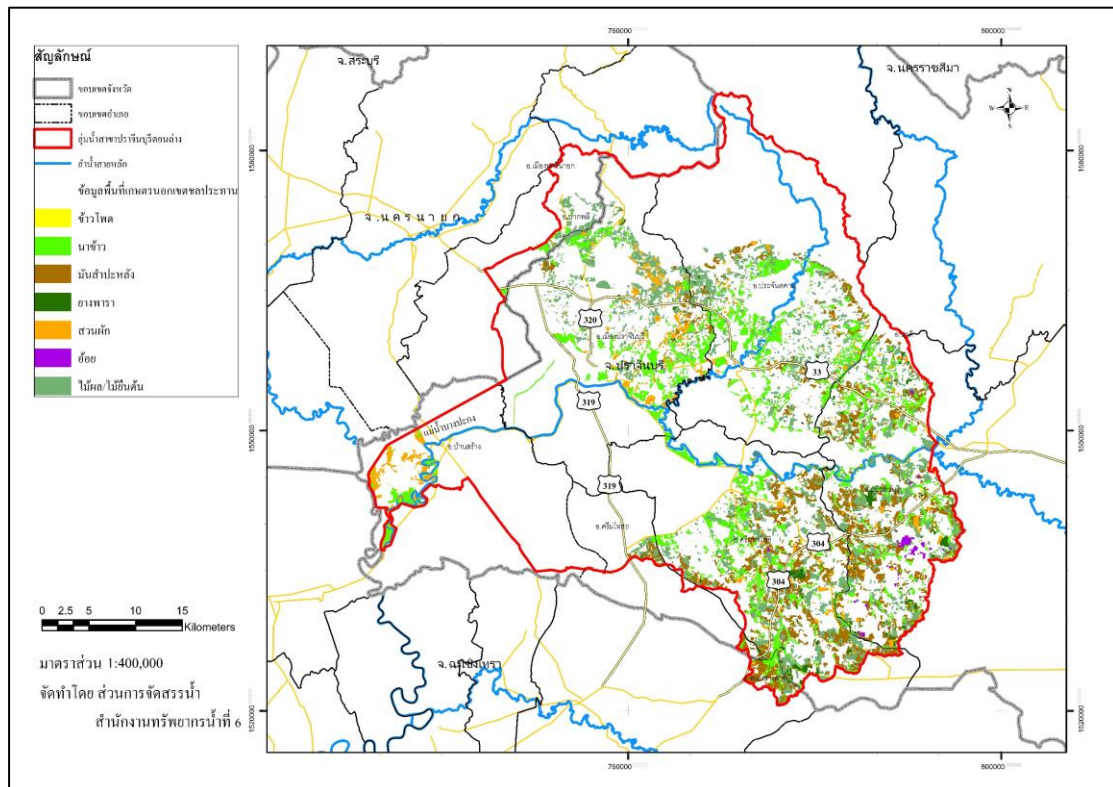
รูปที่ 1.4.1-1 ข้อมูลพื้นที่การเกษตรเขตชลประทาน

1.4.2 พื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน

จากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2564 มาตราส่วน 1:25,000 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 775 ตร.กม. 484,639 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.04 ของพื้นที่เกษตรในลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1.4.2-1 และแสดงในรูปที่ 1.4.2-1

ตารางที่ 1.4.2-1 รายละเอียดพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน

พืช	ตร.กม.	ไร่
ข้าวโพด	0.30	192.76
นาข้าว	246.18	153,865.89
มันสำปะหลัง	182.73	114,209.73
ยางพารา	12.52	7,829.94
สวนผัก	45.50	28,440.21
อ้อย	3.83	2,394.95
ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	191.02	119,391.81

รูปที่ 1.4.2-1 ข้อมูลพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน

1.5 โครงสร้างพื้นฐานของลุ่มน้ำ

1.5.1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่พัฒนาโดยหน่วยงานอื่น

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและโครงการชลประทาน ที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง มีความจุเก็บกักตั้งแต่ 2 ล้าน ลบ.ม. ขึ้นไป แต่น้อยกว่า 100 ล้าน ลบ.ม. จำนวน 1 โครงการ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำเขาอีโต้1 ตำบลบ้านพระ อำเภอมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ความจุ 2.9 ล้าน ลบ.ม.

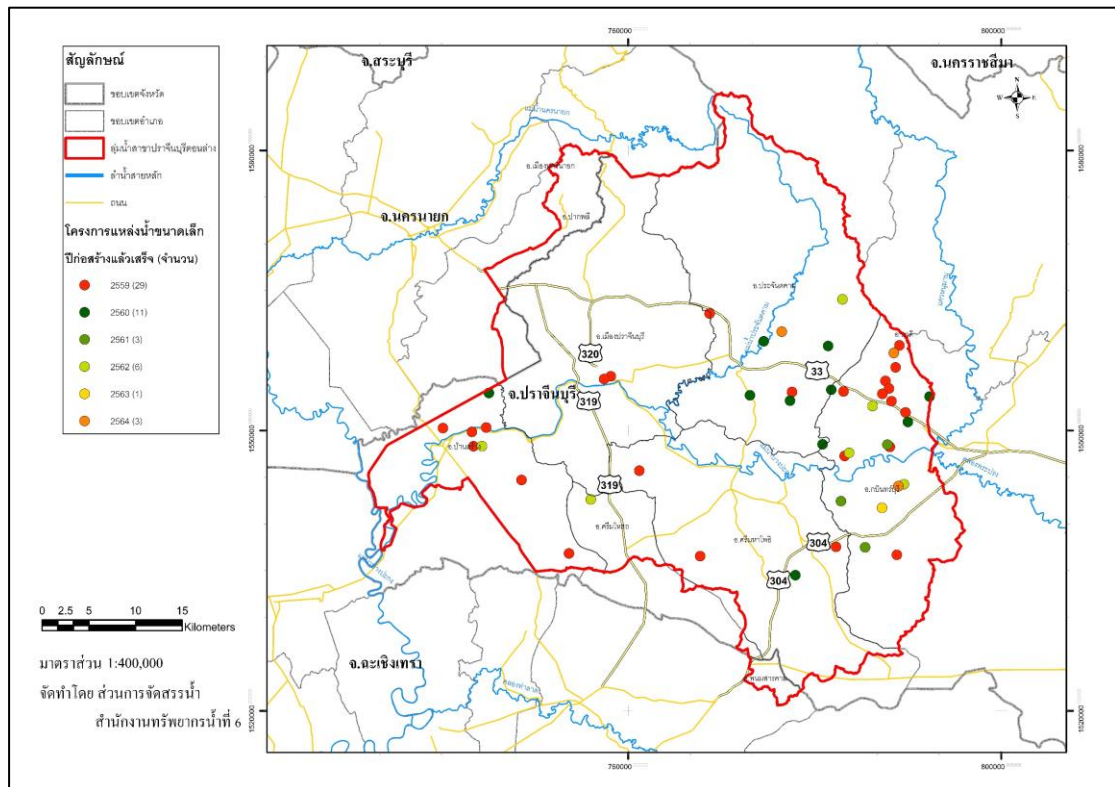
1.5.2 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยกรมทรัพยากรน้ำ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ หนอง บึง สระน้ำ บ่อน้ำตื้น และอื่นๆ ที่ใช้เวลาการก่อสร้าง ไม่เกิน 1 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2559-2564 มีความจุเก็บกักน้อยกว่า 2 ล้าน ลบ.ม. มีโครงการทั้งสิ้น 49 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกัก 6,725,101 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์รวมกันทั้งสิ้น 9,281 ไร่ 5,516 ครัวเรือน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1.5.2-1 และแสดงดังรูปที่ 1.5.2-1

อย่างไรก็ตาม พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กส่วนใหญ่จะไม่มีระบบส่งน้ำทำให้การนำน้ำไปใช้ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งในทางปฏิบัติจะส่งผลให้พื้นที่รับประโยชน์ที่แสดงไว้จะลดลงอีกประมาณ 30% ถึง 40%

ตารางที่ 1.5.2-1 รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยกรมทรัพยากรน้ำ

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปีก่อสร้างแล้วเสร็จ	ความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	พื้นที่เกษตร (ไร่)	ครัวเรือน
1	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำดอนตาข้า	7	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	107,000	54	
2	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำเขตกบักกุด	2	กระทุ่มแพ้ว	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2559	102,000	54	
3	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านหนองแสง	5	หนองแสง	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2559	84,465	55	70
4	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำหนองหลวง	2	ดงพระราม	เมืองปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	2559	172,000	54	
5	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำหนองจอก		หน้าเมือง	เมืองปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	2559	10,853	200	30
6	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำทุ่งประภาส ช่วง 2	5	กรอกสมบูรณ์	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	2559	233,000	54	
7	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบึงโคกมะม่วง	8	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	1,869,900	500	50
8	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำหนองบัวน้อย	12	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	146,600	55	0
9	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านคูตนาพ	6	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2559	200,000	370	75
10	อนุรักษ์พื้นที่คลองขาวเหนือ	5,10	บางพลวง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2559	13,900	100	20
11	อนุรักษ์พื้นที่คลองคึกกระทุม	3	บางพลวง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2559	4,600	100	20
12	อนุรักษ์พื้นที่คลองตะเภาลาย	4	บางพลวง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2559	12,500	100	20
13	อนุรักษ์พื้นที่คลองบางไทรน้อย	6,9	บางพลวง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2559	10,600	100	20
14	อนุรักษ์พื้นที่คลองน้ำไหล	3	หัวหว้า	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	2559	28,320	30	15
15	อนุรักษ์พื้นที่คลองไม้	9	โนนหอม	เมืองปราจีนบุรี	ปราจีนบุรี	2559	10,800	30	15
16	อนุรักษ์พื้นที่คลองยางน้อย	4	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	17,000	30	15
17	อนุรักษ์พื้นที่คลองห้วยมะเขือ	6	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	14,400	30	15
18	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำสระขุด	2	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	21,000	100	20
19	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำสาธารณะ	5	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	12,000	30	15
20	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำสาธารณะ	3	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	14,450	30	15
21	ปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำหนองตะเข้ ช่วง 2	7,12	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	24,000	30	15
22	อนุรักษ์พื้นที่หนองตากยา	11	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	12,500	100	20
23	อนุรักษ์พื้นที่คลองโนนก่อ	1	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	20,000	100	20
24	อนุรักษ์พื้นที่คลองหนองเรือ	9	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2559	9,400	30	15
25	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านดอนใหญ่	5	ดงกระทยาม	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	2559	26,500	120	60
26	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำโคกหนองไผ่	15	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2560	77,038	200	40
27	อนุรักษ์พื้นที่หนองฝั่งแดง	4	เกาะลอย	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2560	80,100	100	50
28	อนุรักษ์พื้นที่แก้มลิงคลองท่าตะเม้ง	7	ดงบัง	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2560	92,600	288	55
29	อนุรักษ์พื้นที่หนองลำน้ำ	8	บ้านหอย	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2560	252,000	100	50
30	อนุรักษ์พื้นที่คลองบ้านไผ่	6	หนองแสง	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2560	103,500	54	850
31	อนุรักษ์พื้นที่คลองวังทะลุ	3	กรอกสมบูรณ์	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	2560	52,300	500	120
32	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำอ่างศิลา	1	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2560	88,200	50	125
33	อนุรักษ์พื้นที่คลองยาง	8,18,24	คำโตนด	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2560	85,200	540	54
34	อนุรักษ์พื้นที่หนองกลี-กุดลำหว่า	7	คำโตนด	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2560	68,200	200	30
35	อนุรักษ์พื้นที่หนองบั้งข้าว	4	บางพลวง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2560	50,000	250	35
36	อนุรักษ์พื้นที่หนองเข้	12	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2560	90,400	250	35
37	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านโคกกระท้อน พร้อมระบบกระจายน้ำ	10	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2561	351,000	500	30
38	อนุรักษ์พื้นที่คลองไม้เลียบ	9,2	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2561	117,425	200	50
39	อนุรักษ์พื้นที่หนองเขื่อนางน้อย พร้อมระบบกระจายน้ำ	11	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2561	1,200,000	500	100
40	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านวังดาล	10	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2562	95,940	200	249
41	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำบ้านโนนก่อ	1	วังดาล	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2562	77,410	380	40
42	อนุรักษ์พื้นที่คลองหมาตาย	10	คำโตนด	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2562	50,000	187	23
43	อนุรักษ์พื้นที่หนองราชตะวาง	5	บางพลวง	บ้านสร้าง	ปราจีนบุรี	2562	38,000	162	20
44	อนุรักษ์พื้นที่แหล่งน้ำดอนตาพัน	4	ไผ่ชะเลียด	ศรีมหาโพธิ์	ปราจีนบุรี	2562	398,000	1,012	126
45	ปรับปรุงซ่อมแซมบึงโคกมะม่วง	8	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2562		1,035	345
46	อนุรักษ์พื้นที่ศูนย์วิจัยกรมปศุสัตว์ พร้อมระบบกระจายน้ำ	3	ลาดตะเคียน	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2563	180,000	15	400
47	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ โครงการอนุรักษ์พื้นที่หนองเข้	12	นนทรี	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2564		30	5
48	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ แก้มลิงหนองกรด	4,9	คำโตนด	ประจันตคาม	ปราจีนบุรี	2564		35	25
49	ก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านหนองแสง	11	นาแรม	กบินทร์บุรี	ปราจีนบุรี	2564		35	20

รูปที่ 1.5.2-1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก โดยกรมทรัพยากรน้ำ

บทที่ 2

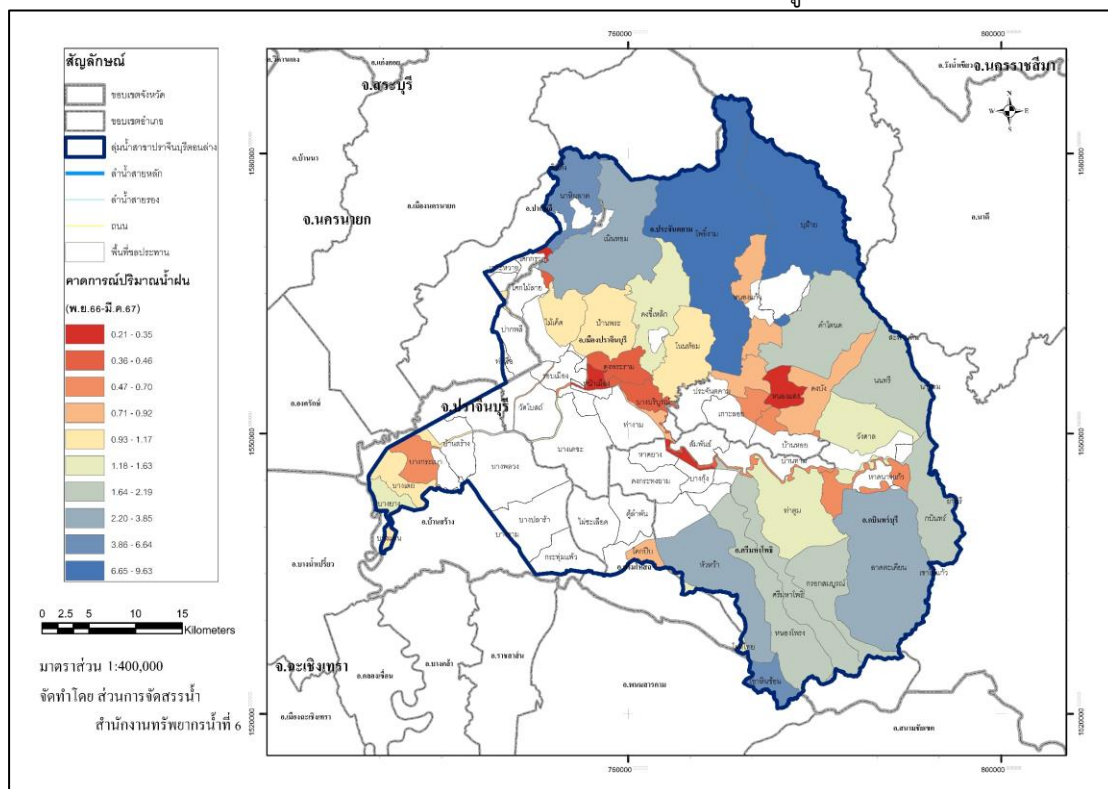
ข้อมูลแหล่งน้ำต้นทุน

จากข้อมูลสมดุลน้ำรายตำบลในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 โดยใช้ข้อมูลจากกองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ กรมทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้สำหรับจัดทำแผนการจัดสรรน้ำ ในฤดูแล้ง ปี 2566/2567 ซึ่งเป็นข้อมูลคาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุน ณ ต้นฤดูแล้ง ปี 2566/2567 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ปริมาณน้ำใช้การได้จากปริมาณฝนคาดการณ์ล่วงหน้ารายฤดูกาล

2.1.1 ปริมาณฝนคาดการณ์ล่วงหน้า (One Map) จาก สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ปริมาณฝนคาดการณ์รายเดือน 6 เดือนล่วงหน้า เดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 พื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง จำนวน 10 อำเภอ 54 ตำบล มีปริมาณฝน จำนวน 98.92 ล้าน ลบ.ม ดังแสดงในรูปที่ 2.1.1-1

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2566

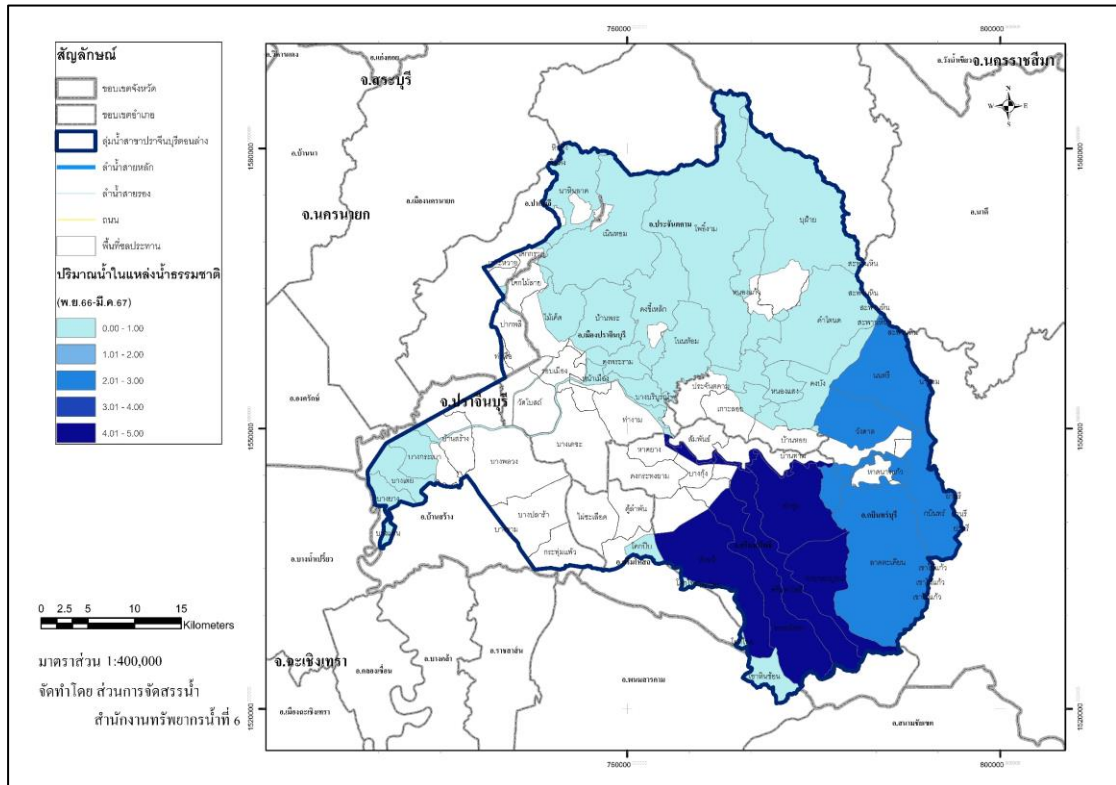

รูปที่ 2.1.1-1 ปริมาณฝนคาดการณ์ล่วงหน้า (One Map)

2.2 ปริมาณน้ำใช้การได้จากแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็กในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ปริมาณน้ำใช้การได้ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน สามารถประเมินได้จากแหล่งน้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง ได้รวบรวมปริมาณความจุของแหล่งน้ำขนาดเล็กและแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 102,112 แห่ง ทั่วประเทศ (ข้อมูล ทน. ปก. พต. สปก. และสอ.)

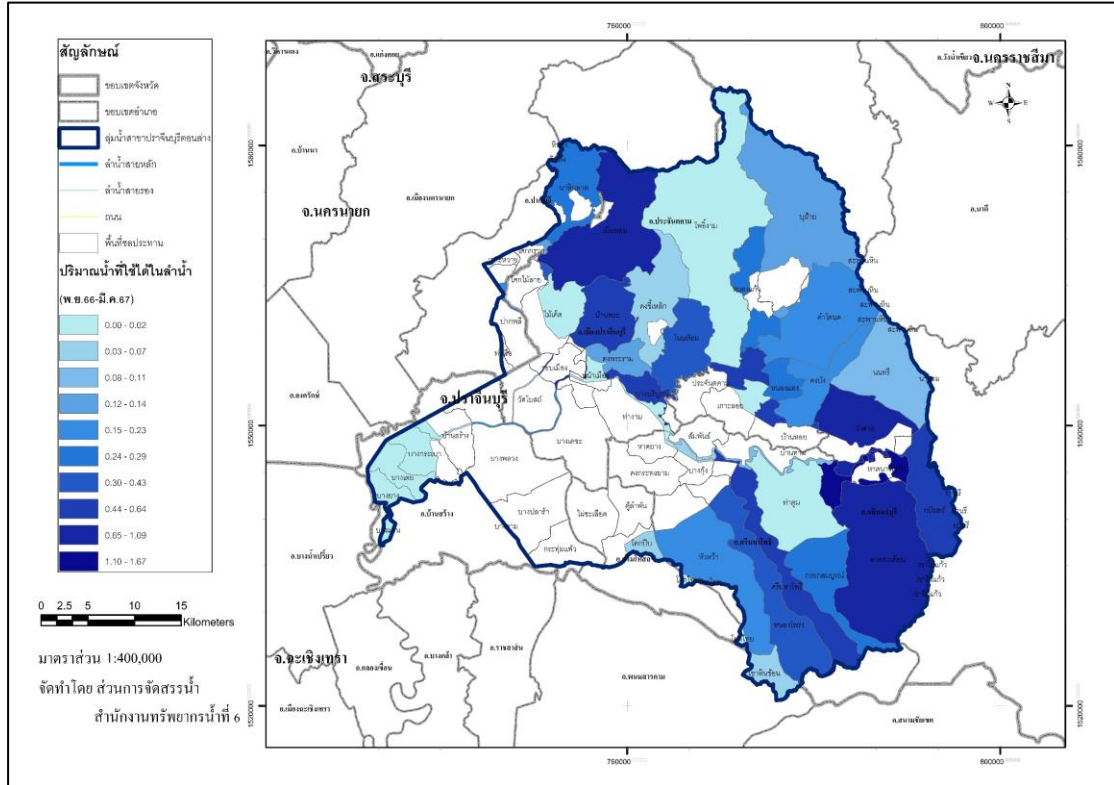
เมื่อประเมินปริมาณน้ำใช้การได้ในแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็ก เดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 พื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง จำนวน 10 อำเภอ 54 ตำบล มีปริมาณน้ำใช้การได้จากแหล่งน้ำ จำนวน 61.88 ล้าน ลบ.ม. ดังแสดงใน รูปที่ 2.2 -1

รูปที่ 2.2 -1 ปริมาณน้ำใช้การได้จากแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็ก

2.3 ปริมาณน้ำใช้การได้จากลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่

อัตราการไหลในลำน้ำจะประเมินเฉพาะอำเภอที่มีน้ำไหลผ่าน โดยคำนวณจากปริมาณการไหลในลำน้ำ จากสถานีโทรมาตรของกรมทรัพยากรน้ำ และ กรมชลประทาน จำนวน 137 สถานี มีปริมาณน้ำใช้การได้จากลำน้ำ จำนวน 13.47 ล้าน ลบ.ม. ดังแสดงในรูปที่ 2.3-1

รูปที่ 2.3-1 ปริมาณน้ำใช้การได้จากลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่

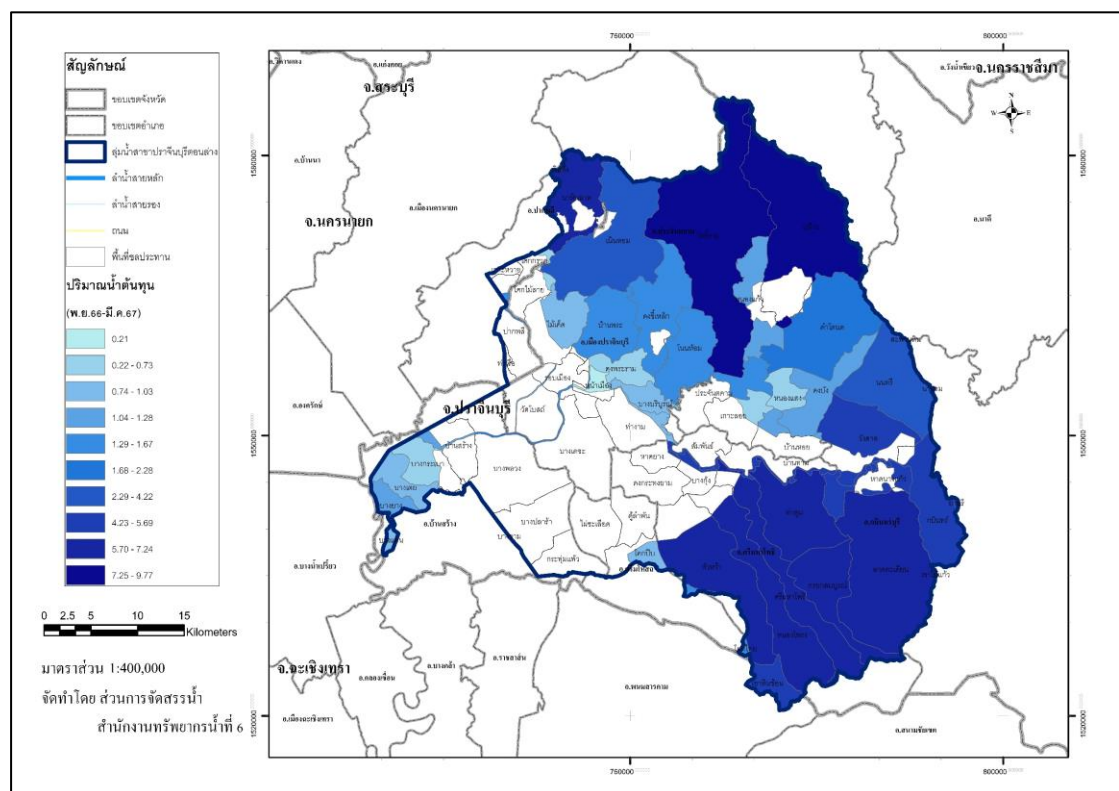
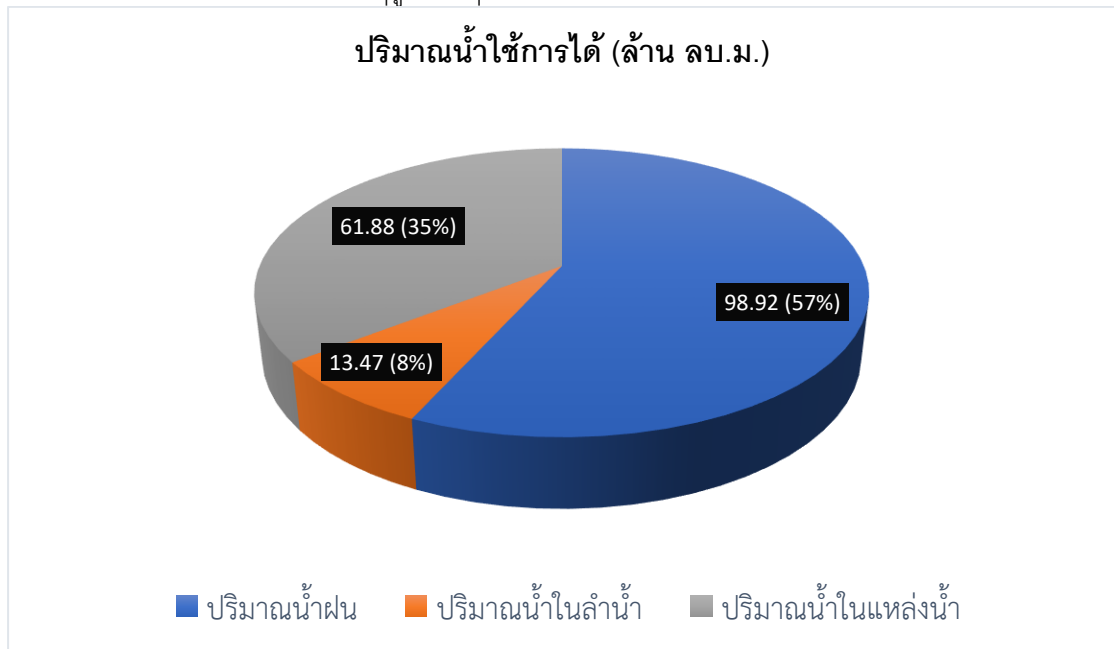
2.4 ปริมาณน้ำใช้การได้ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ปริมาณน้ำต้นทุน พื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในช่วงฤดูแล้ง พ.ย. 66 - เม.ย. 67 มีปริมาณน้ำใช้การได้ จำนวน 174.27 ล้าน.ลบ.ม. รายละเอียดดังตารางที่ 2.4-1 ตารางที่ 2.4-1 รายละเอียดปริมาณน้ำต้นทุน

จังหวัด	อำเภอ	ปริมาณน้ำใช้การได้ (ล้าน ลบ.ม.)			
		น้ำฝน	น้ำในลำน้ำ	น้ำในแหล่งน้ำ	รวม
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	12.32	4.35	0.11	16.78
	กบินทร์บุรี	18.35	4.23	19.35	41.93
	นาดี	5.40	-	0.28	5.68
	บ้านสร้าง	7.19	0.22	0.05	7.46
	ประจันตคาม	24.56	2.17	-	26.73
	ศรีมหาโพธิ์	11.82	1.69	40.82	54.33
	ศรีมโหสถ	2.40	0.07	-	2.47
นครนายก	เมืองนครนายก	2.86	0.13	0.38	3.37
	ปากพลี	8.42	0.57	0.89	9.88
ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	5.60	0.04	-	5.64
รวม		98.92	13.47	61.88	174.27

ที่มาข้อมูล : กรมทรัพยากรน้ำ

กราฟแสดงปริมาณน้ำใช้การได้ ในช่วงฤดูแล้ง พฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567

รูปที่ 2.4-1 ปริมาณน้ำใช้การได้ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

บทที่ 3

ข้อมูลความต้องการใช้น้ำ

สำหรับการจัดทำสมดุลน้ำ มีแนวทางการประเมินความต้องการใช้น้ำ โดยพิจารณาจากสภาพปัจจุบันของกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ ตามขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ซึ่งการประเมินข้อมูลความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 โดยใช้ข้อมูลจากกองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ กรมทรัพยากรน้ำ แบ่งความต้องการใช้น้ำออกเป็น 4 กิจกรรม ประกอบด้วย

3.1 การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

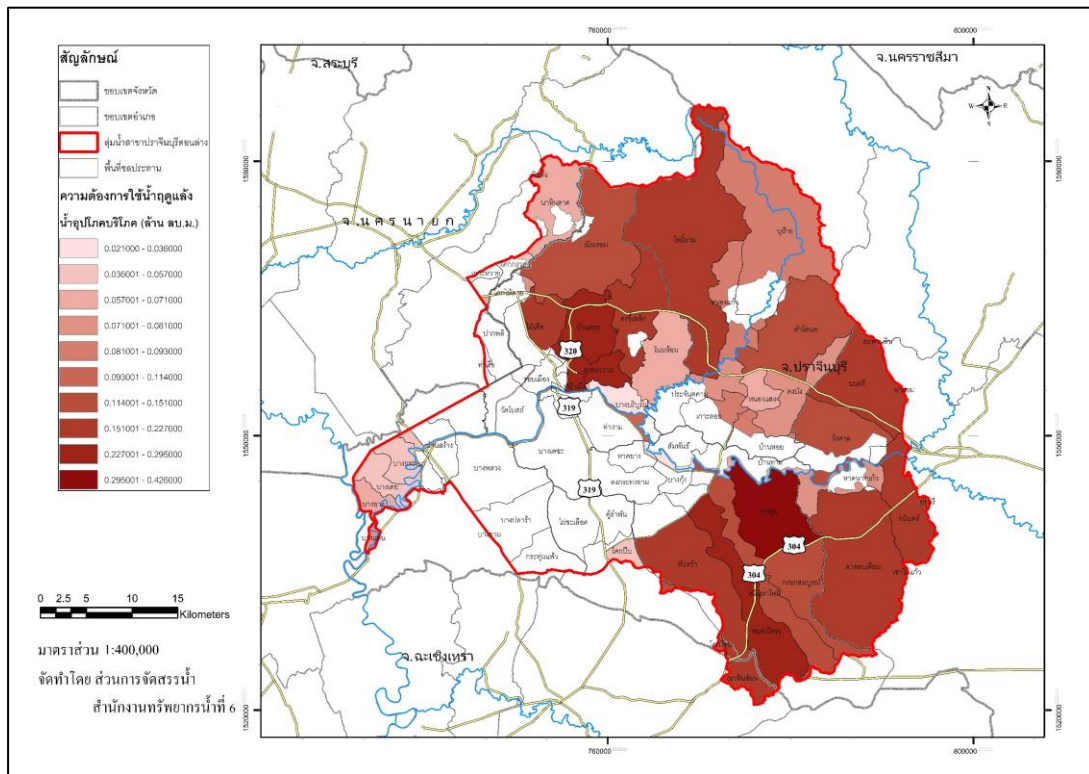
การประเมินความต้องการน้ำใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค สามารถประเมินตามอัตรา การใช้น้ำตามลักษณะชุมชน ซึ่งการใช้น้ำด้านอุปโภคบริโภคในพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีอัตราการใช้น้ำ 120 ลิตรต่อคนต่อวัน สำหรับการจัดทำสมดุลน้ำประเมินความต้องการน้ำอุปโภคบริโภคในหน่วย ล้าน ลบ.ม.

โดยใช้ข้อมูลจำนวนประชากร จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2565 เมื่อนำมาประเมินความต้องการใช้น้ำของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 10 อำเภอ 54 ตำบล จะมีความต้องการใช้น้ำอุปโภคบริโภค ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 มีความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน 6.43 ล้าน ลบ.ม. รายละเอียดดังตารางที่ 3.1-1 และแสดงในรูปที่ 3.1-1

ตารางที่ 3.1-1 รายละเอียดความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	ความต้องการใช้น้ำอุปโภคบริโภค (ล้าน ลบ.ม.)
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	104,393	1.88
	กบินทร์บุรี	64,651	1.17
	นาดี	3,659	0.07
	บ้านสร้าง	22,088	0.40
	ประจันตคาม	49,974	0.90
	ศรีมหาโพธิ์	70,788	1.28
	ศรีมโหสถ	10,375	0.19
นครนายก	เมืองนครนายก	5,761	0.10
	ปากพลี	12,480	0.22
ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	12,625	0.23
รวม		356,794	6.43

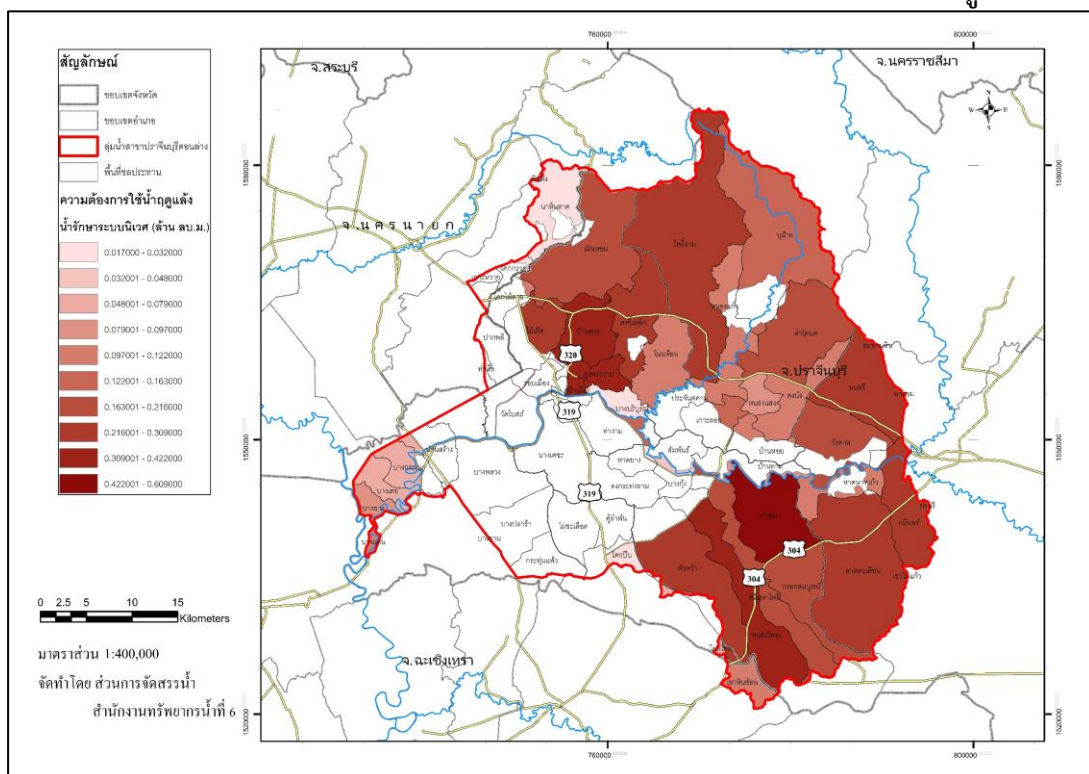
ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ

รูปที่ 3.1-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำอุปโภคบริโภค

3.2 การใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ

การประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ จากแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี 2558-2569 เมื่อนำมาพิจารณาในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่างในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ จำนวน 18.56 ล้าน ลบ.ม. ดังแสดงในรูปที่ 3.2-1

รูปที่ 3.2-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ

3.3 การใช้น้ำเพื่อการเกษตร

3.3.1 การหาความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม จากข้อมูลพื้นที่ลงทะเบียนเพาะปลูก ข้าวนาปี ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง พืชไร่ พืชผัก ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2566 เมื่อนำมาประเมินความต้องการใช้น้ำจากปริมาณการใช้น้ำของพืช รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.3.1-1 พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม จำนวน 31.26 ล้าน ลบ.ม. รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.3.1-2 และแสดงในรูปที่ 3.3.1-1

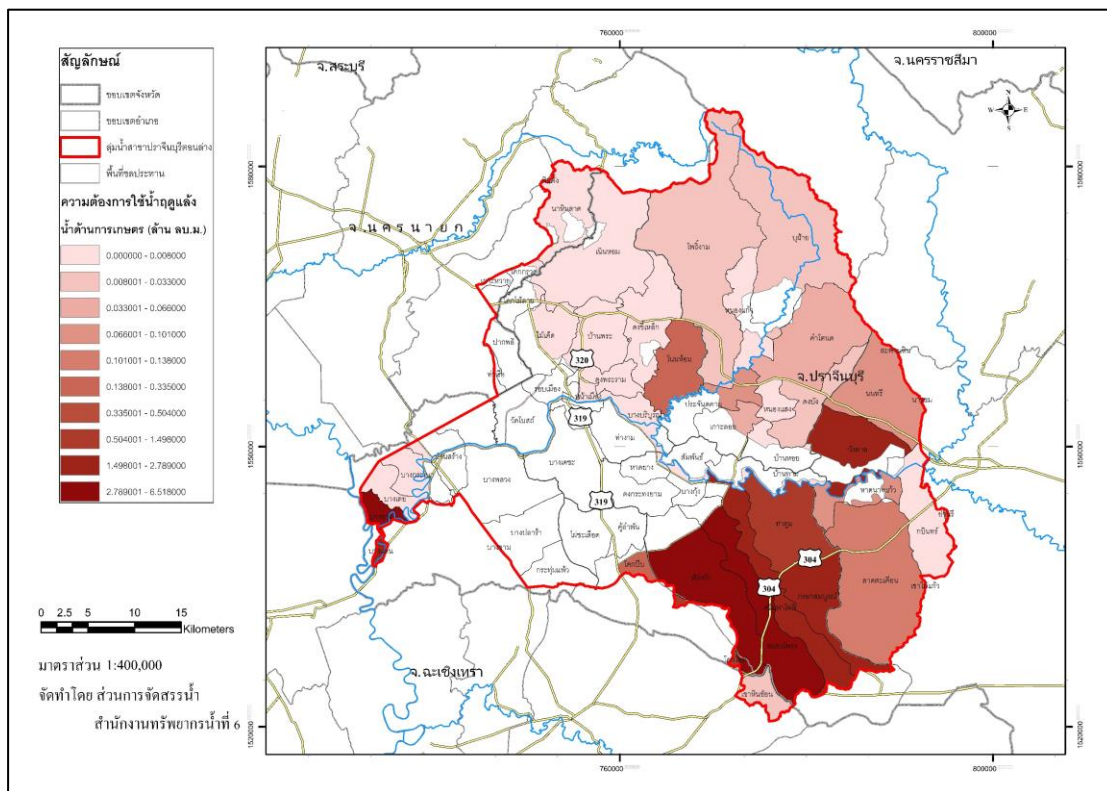
ตารางที่ 3.3.1-1 รายละเอียดปริมาณการใช้น้ำของพืช

พืช	อายุพืช (วัน)	การใช้น้ำของพืชตลอดอายุ (ลบ.ม. /ไร่)
ข้าว กข.	100	1,101 – 1,172
ข้าวโพด	100	550 – 594
อ้อย	300	1,503 – 1,656
มันสำปะหลัง	125	715 – 773

ตารางที่ 3.3.1-2 รายละเอียดความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก

จังหวัด	อำเภอ	พื้นที่ปลูก (จำนวน : ไร่)					
		ข้าว	ข้าวโพด	อ้อย	มันสำปะหลัง	พืชไร่	พืชผัก
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	200	-	-	-	-	-
	กบินทร์บุรี	3,398	-	-	-	430	280
	นาดี	420	-	-	-	24	7
	บ้านสร้าง	6,000	-	-	-	-	-
	ประจันตคาม	-	-	-	-	233	292
	ศรีมหาโพธิ์	14,316	-	-	-	3819	40
	ศรีมโหสถ	125	-	-	-	2,070	-
นครนายก	เมืองนครนายก	-	-	-	-	-	-
	ปากพลี	-	-	-	-	-	-
ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	-	-	-	-	-	24
รวม		24,459	-	-	-	6,576	643

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ

รูปที่ 3.3.1-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก

3.3.2 การหาความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม จากข้อมูลจำนวนปศุสัตว์
 โค กระบือ สุกร สัตว์ปีก แพะ แกะ ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2565 เมื่อนำมาประเมินความต้องการใช้น้ำจากอัตราความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.3.2-1 พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่ นอกเขตชลประทาน ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์ จำนวน 0.46 ล้าน ลบ.ม. รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.3.2-1 และแสดงในรูปที่ 3.3.2-1

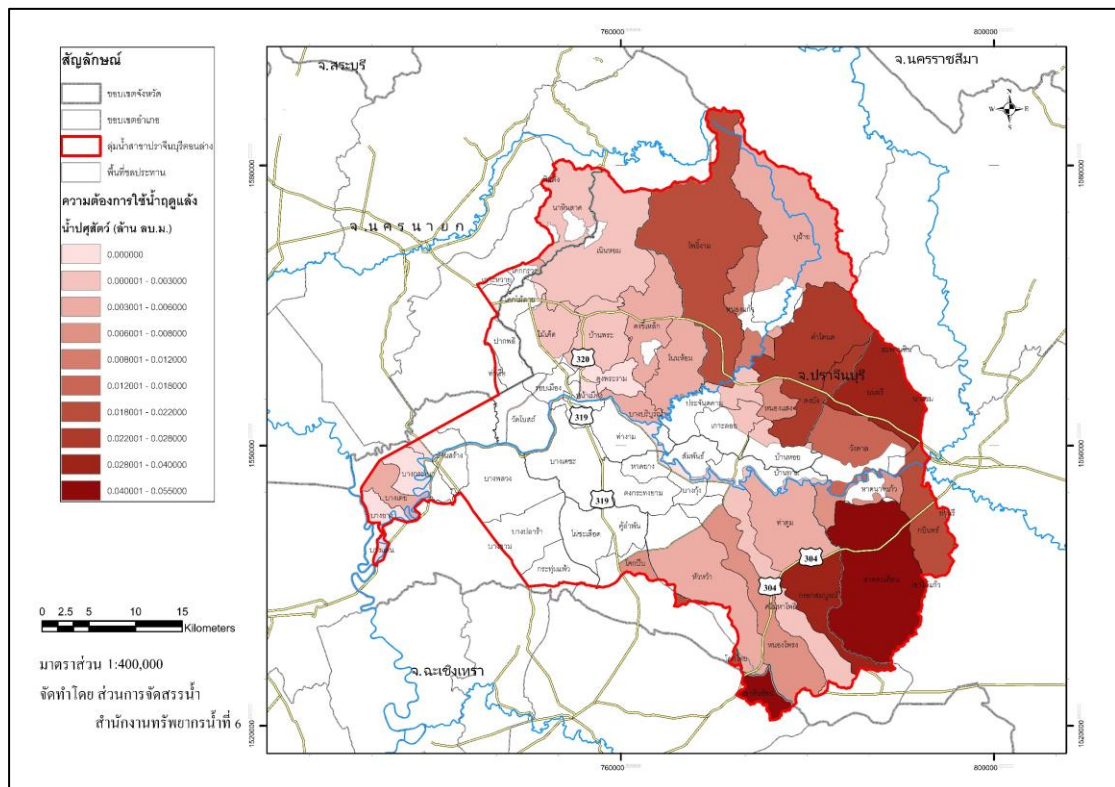
ตารางที่ 3.3.2-1 รายละเอียดอัตราความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์

สัตว์	ความต้องการใช้น้ำ (ลิตร/ตัว/วัน)
โคกระบือ	80
สุกร	20
สัตว์ปีก	15
แพะแกะ	3

ตารางที่ 3.3.2-1 รายละเอียดความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์

จังหวัด	อำเภอ	พื้นที่ปศุสัตว์ (จำนวน : ตัว)			
		โคกระบือ	สุกร	สัตว์ปีก	แพะแกะ
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	2,582	49,543	1,365,974	94
	กบินทร์บุรี	2,364	87,063	8,582,951	324
	นาดี	237	1,008	323,685	0
	บ้านสร้าง	1,060	4,705	258,871	125
	ประจันตคาม	2,987	34,068	5,396,383	111
	ศรีมหาโพธิ์	2,725	3,304	3,225,593	111
นครนายก	เมืองนครนายก	74	16	3,563	101
	ปากพลี	176	1,342	400,413	97
	พนมสารคาม	512	68,333	2,322,758	102
รวม		13,273	286,257	23,271,833	1,127

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ

รูปที่ 3.3.2-1 แผนที่แสดงความต้องการใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์

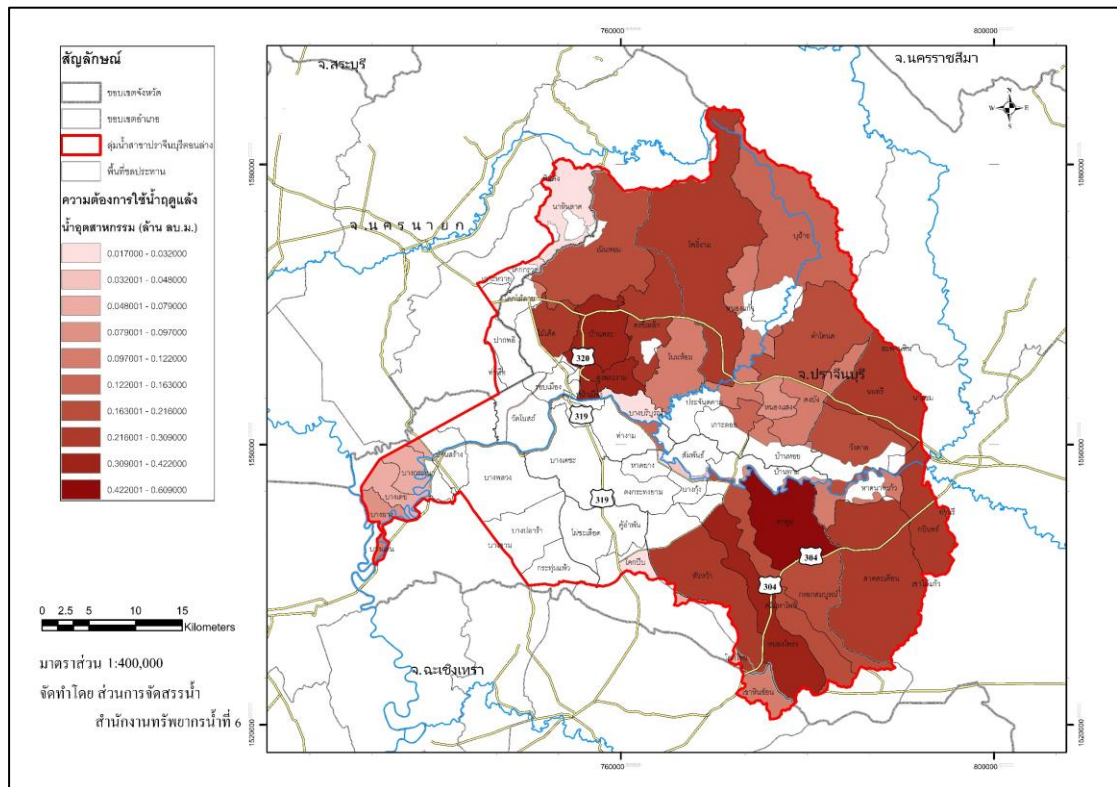
3.4 การใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรม

การประเมินถึงความต้องการน้ำใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ของโรงงานประเภทต่างๆ ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้จำแนกไว้เป็น 10 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม อุตสาหกรรมถลุงหล่อโลหะ อุตสาหกรรมทั่วไป อุตสาหกรรมกลางแจ้ง อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมสิ่งทอฟอกสีย้อมสี ผลิตภัณฑ์โลหะ และผลิตภัณฑ์ไม้เครื่องเรือน

จากข้อมูล จำนวน และประเภทของโรงงาน ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ปี 2564 พบว่า เมื่อประเมินความต้องการน้ำใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 รวม 8.47 ล้าน ลบ.ม. รายละเอียดดังตารางที่ 3.4-1 และแสดงดังรูปที่ 3.4-1

ตารางที่ 3.4-1 รายละเอียดอัตราความต้องการใช้น้ำตามประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม

ประเภท	รายละเอียดประเภทอุตสาหกรรมหลัก	อัตราการใช้น้ำ (ลบม./ไร่/วัน)
Accessory	อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์	6.00
Chemical	อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	8.00
Food	อุตสาหกรรมอาหารเครื่องดื่ม	12.00
Metal	อุตสาหกรรมถลุงหล่อโลหะ	5.00
Other	อุตสาหกรรมทั่วไป	7.00
Outside	อุตสาหกรรมกลางแจ้ง	4.00
Paper	อุตสาหกรรมกระดาษ	4.00
Textile	อุตสาหกรรมสิ่งทอฟอกสีย้อมสี	5.00
Unmetal	ผลิตภัณฑ์โลหะ	8.00
Wood	ผลิตภัณฑ์ไม้เครื่องเรือน	3.00

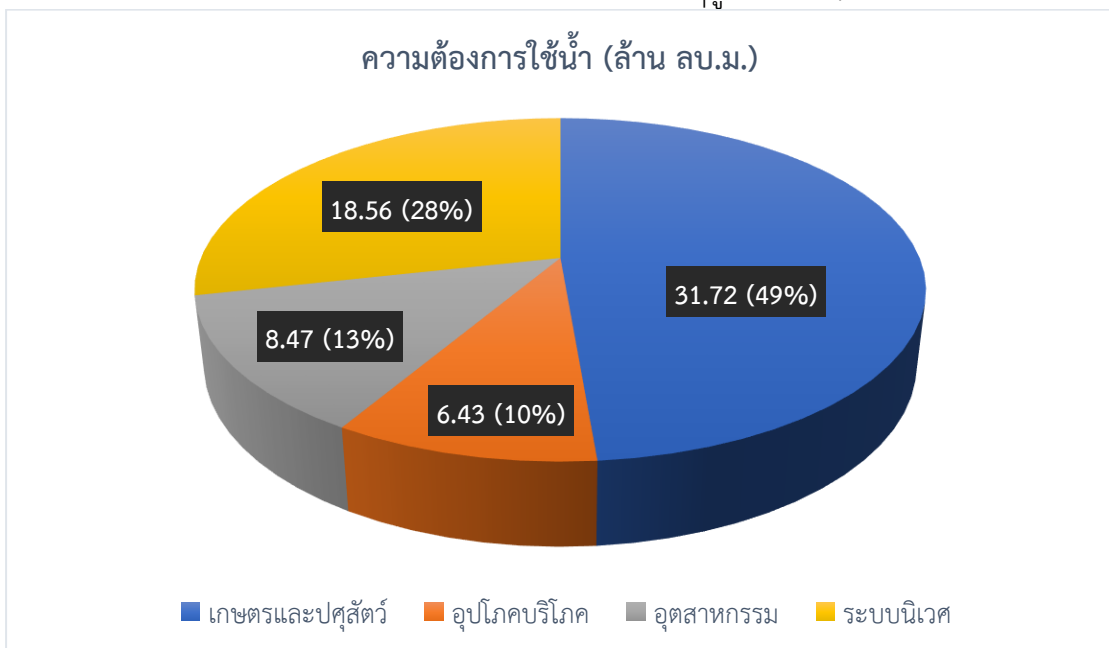

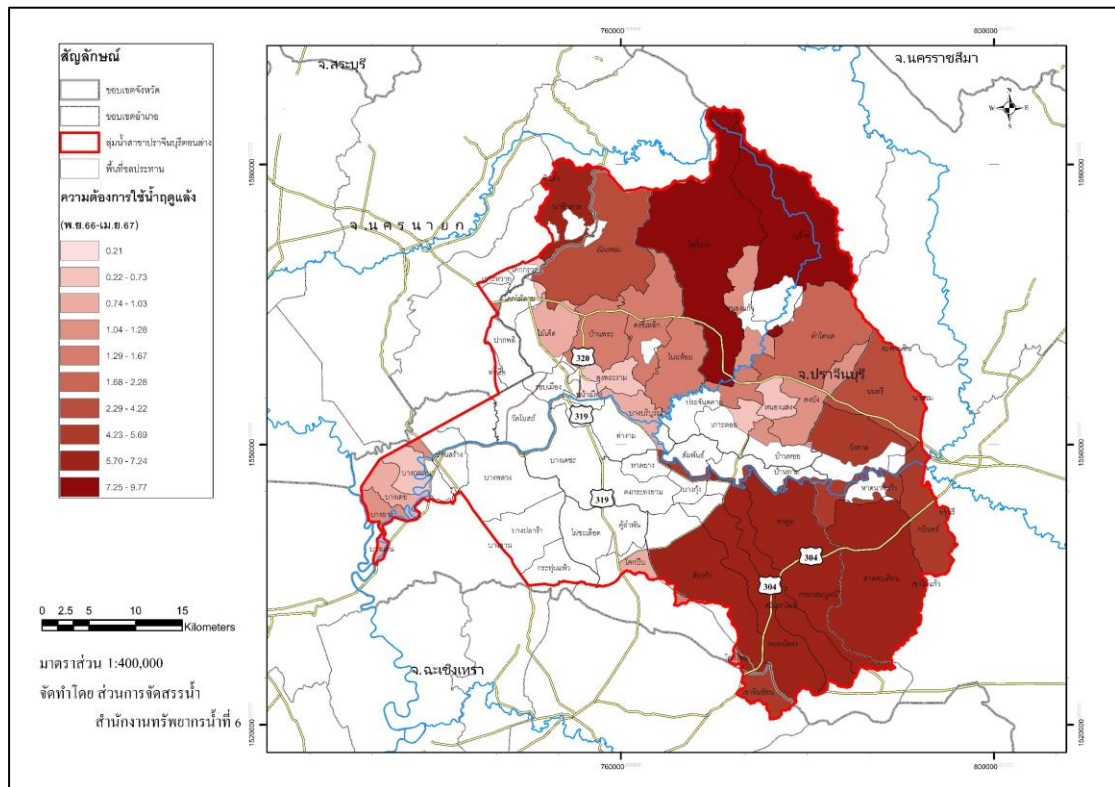
รูปที่ 3.4-1 แผนที่แสดงการใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรม

3.5 ปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

จากข้อมูลความต้องการใช้น้ำในด้านต่างๆ สามารถสรุปปริมาณความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2566 ถึง เมษายน 2567 มีความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 65.18 ล้าน ลบ.ม. แสดงดังรูปที่ 3.5-1

กราฟแสดงปริมาณความต้องการใช้น้ำในแต่ละกิจกรรม ในช่วงฤดูแล้ง 2566/67

รูปที่ 3.5-1 ความต้องการใช้น้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำ

4.1 แนวทางการวิเคราะห์สมดุลน้ำรายตำบล

การวิเคราะห์สมดุลน้ำ (Water Balance Process) การประเมินความเสี่ยงขาดแคลนน้ำในแต่ละตำบล ซึ่งใช้การเปรียบเทียบระหว่างปริมาณน้ำใช้การได้กับความต้องการใช้น้ำรวม เพื่อประเมินปริมาณน้ำที่จะขาดแคลน โดยแบ่งเกณฑ์ความเสี่ยงการขาดแคลนน้ำ ออกเป็น 3 ระดับ โดยเกณฑ์ดังกล่าว เป็นเกณฑ์ของกรมทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย

- 1. ระดับเสี่ยงภัยแล้งมาก (ขาดแคลนมากกว่า 5 ล้าน ลบ.ม./ตำบล)
- 2. ระดับเสี่ยงภัยแล้งปานกลาง (ขาดแคลนระหว่าง 1-5 ล้าน ลบ.ม./ตำบล)
- 3. ระดับเสี่ยงภัยแล้งน้อย (ขาดแคลนน้อยกว่า 1 ล้าน ลบ.ม./ตำบล)

โดยคำนวณสมดุลน้ำ จากสมการ

$$W_Balance = Supply - Demand$$

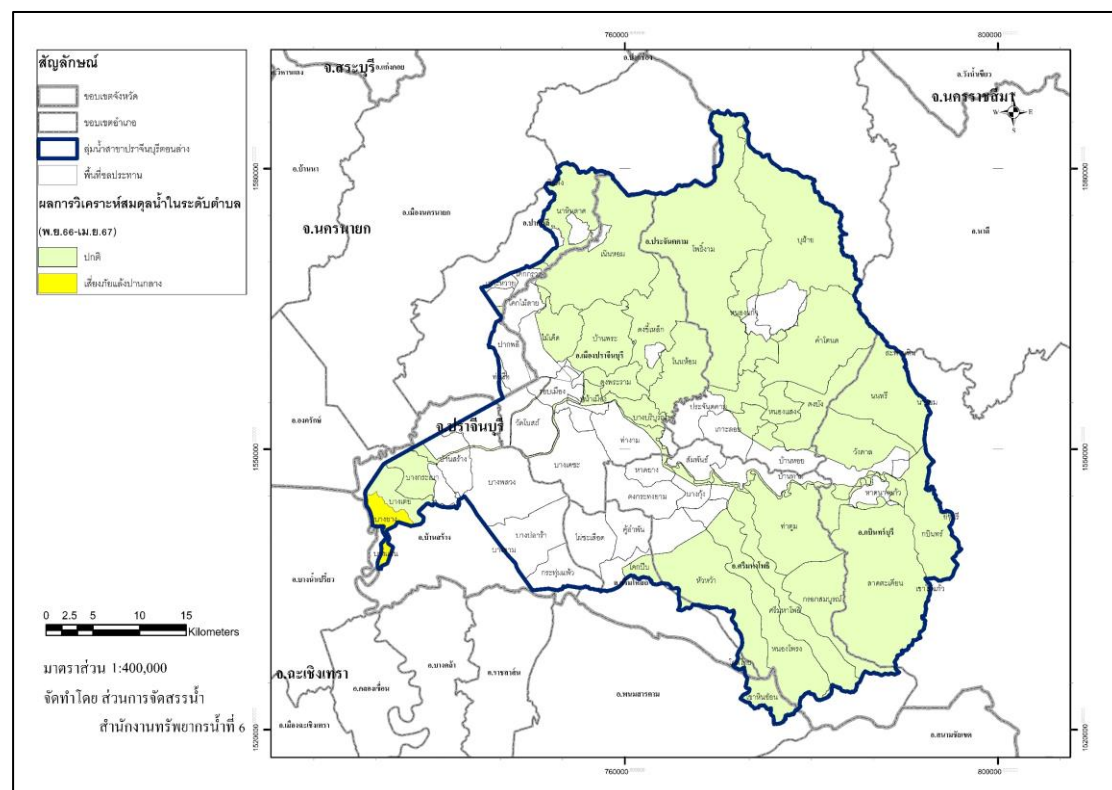
ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ

4.2 ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำระดับตำบล

พื้นที่เสี่ยงภาวะขาดแคลนน้ำ ปี 2566/2567 พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เมื่อนำข้อมูลปริมาณน้ำใช้การได้กับปริมาณความต้องการใช้น้ำรวม มาประเมินปริมาณน้ำที่จะขาดแคลน จะได้ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำในระดับตำบล พื้นที่ลุ่มน้ำสาขา แม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่างในพื้นที่นอกเขตชลประทาน พบว่า ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภาวะขาดแคลนน้ำ ปี 2566/2567 มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งระดับปานกลาง จำนวน 8,630 ไร่ จำนวน 2 ตำบล คือ ตำบลบางยาง และตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี รายละเอียดแสดงดัง ตารางที่ 4.2-1 และแสดงดังรูปที่ 4-1

ตารางที่ 4.2-1 รายละเอียดผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำในระดับตำบล

จังหวัด	อำเภอ	ปริมาณน้ำต้นทุน (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	ผลต่าง (ล้าน ลบ.ม.)
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	16.73	6.83	+9.90
	กบินทร์บุรี	41.94	12.19	+29.75
	นาดี	5.69	1.33	+4.36
	บ้านสร้าง	7.47	8.47	-1.01
	ประจันตคาม	26.73	5.81	+20.93
	ศรีมหาโพธิ์	54.34	27.77	+26.57
	ศรีมโหสถ	2.47	1.72	+0.75
นครนายก	เมืองนครนายก	3.38	0.19	+3.19
	ปากพลี	9.88	0.43	+9.45
ฉะเชิงเทรา	พนมสารคาม	5.64	0.45	+5.19
รวม		174.27	65.18	+109.09

รูปที่ 4.2-1 ผลการวิเคราะห์สมดุลน้ำพื้นที่นอกเขตชลประทาน ในลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

4.3 แนวทางการใช้ประโยชน์ข้อมูลผลการวิเคราะห์สมมูลน้ำระดับตำบล

เมื่อได้ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภาวะขาดแคลนน้ำ ปี 2566/2567 พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาภาวะวิกฤติน้ำ ตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2566/2567 ตามที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2566

9 มาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2566/2567 :

4.3.1 เฝ้าระวังและเตรียมจัดหาแหล่งน้ำสำรอง พร้อมวางแผนเตรียมเครื่องจักร/เครื่องมือ (มาตรการที่ 1)

กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการบรรเทาภาวะน้ำท่วมและภาวะน้ำแล้ง ประจำปี 2566/2567 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม การกำหนดแผนงาน และมาตรการเชิงปฏิบัติด้านการบรรเทาภาวะวิกฤติในแต่ละพื้นที่ ซึ่งศักยภาพด้านทรัพยากรน้ำของพื้นที่จะขึ้นอยู่กับปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่เป็นหลัก เนื่องจากไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่และระบบชลประทาน ที่จะใช้สามารถควบคุมปริมาณน้ำและการใช้น้ำของพื้นที่ได้ ทำให้พื้นที่นอกเขตชลประทาน ต้องเผชิญเหตุกับปัญหาภัยพิบัติอันเกิดจากน้ำ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาภาวะน้ำท่วมและปัญหาภาวะน้ำแล้ง และเนื่องจากปัจจัยของการเกิดเหตุวิกฤติน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทานไม่สามารถควบคุมได้ การเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุจึงเป็นสิ่งสำคัญ

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 มีแผนปฏิบัติการบรรเทาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม ที่จะใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานเผชิญเหตุ ที่ตอบสนองต่อการดำเนินงานตามมาตรการรองรับสถานการณ์ฤดูแล้งและฤดูฝนของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมของกรมทรัพยากรน้ำ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของระบบปฏิบัติการเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้า น้ำหลาก-ดินถล่ม (Early Warning System) ระบบตรวจวัดสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ อุปกรณ์เครื่องมือ (เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ รถยนต์บรรทุก เรือท้องแบน) ความพร้อมด้านความมั่นคงแข็งแรงของอาคารชลศาสตร์ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ด้านการเฝ้าระวังสถานการณ์ เจ้าหน้าที่ด้านการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่รายจังหวัด และรายชื่อผู้รู้ประจำสถานีเตือนภัยล่วงหน้า น้ำหลาก-ดินถล่มในพื้นที่ มีรายละเอียด ดังนี้

1) ข้อมูลความพร้อมด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ/อาคารชลศาสตร์

1.1) การเตรียมความพร้อมด้านสถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง จำนวน 8 สถานี ประกอบด้วย

1.1.1) ระบบปฏิบัติการเฝ้าระวังและเตือนภัยล่วงหน้าน้ำหลาก-ดินถล่ม (Early Warning System - EWS) จำนวน 2 สถานี (<http://ews.dwr.go.th/ews/>)

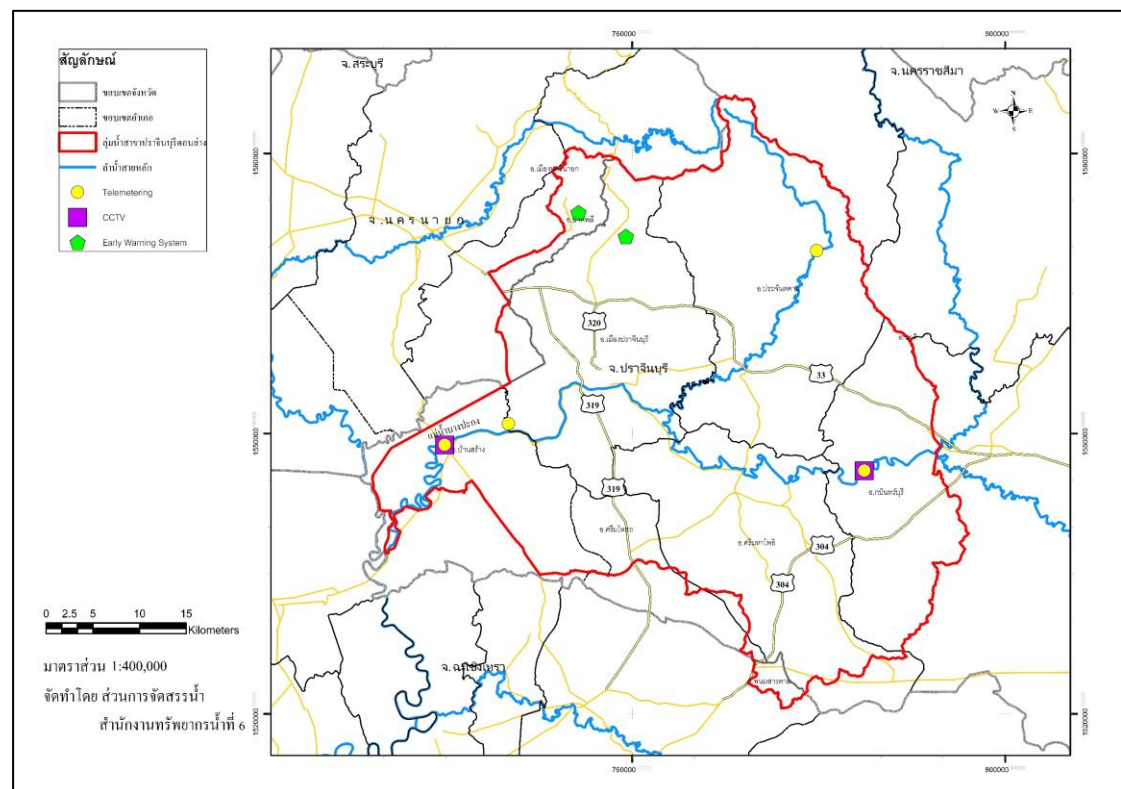
1.1.2) ระบบตรวจวัดสถานการณ์น้ำทางไกลอัตโนมัติ (โทรมาตร-Telemetry) จำนวน 4 สถานี

1.1.3) ระบบกล้อง CCTV จำนวน 2 สถานี
 รายละเอียดของสถานีตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติระบบกล้อง CCTV สามารถดูรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ <http://mekhala.dwr.go.th/>)

สถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3.1-1 และแสดงดังรูปที่ 4.3.1-1

ตารางที่ 4.3.1-1 รายละเอียดสถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำ

สถานี	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	บ้าน	ชื่อผู้รู้	เบอร์โทร	สถานะ
EWS	ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	เนินหอม	หัวบุง	นายสมชาย กิตติโรจน์รัตนะ	088 521 5884	ใช้งานได้
EWS	นครนายก	ปากพลี	นาหินลาด	ท่ามะปราง	นายสมเดช สิงหวิบูลย์	087 142 1668	ใช้งานได้
Tele	ปราจีนบุรี	กบินทร์บุรี	วังดาล	หาดสูง	น.ส.สุมาลี ห่านทองคำ	087 096 9342	ใช้งานได้
Tele	ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	วัดโบสถ์	ท่าไผ่ป่า	นายชูชีพ สีซัง	082 791 2824	ใช้งานได้
Tele	ปราจีนบุรี	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	นายพีระพงศ์ ทองเพิ่ม	065 886 0732	ใช้งานได้
Tele	ปราจีนบุรี	ประจันตคาม	บุไผ่	ตะคล้าเหนือ	นายวันชัย ศรีบง	098 184 3552	ใช้งานได้
CCTV	ปราจีนบุรี	กบินทร์บุรี	วังดาล	หาดสูง	น.ส.สุมาลี ห่านทองคำ	087 096 9342	ใช้งานได้
CCTV	ปราจีนบุรี	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	บ้านสร้าง	นายพีระพงศ์ ทองเพิ่ม	065 886 0732	ใช้งานได้

รูปที่ 4.3.1-1 สถานีตรวจวัดสถานการณ์น้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

1.2) ความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ

1.2.1) เครื่องสูบน้ำ จำนวน 27 เครื่อง ใช้งานได้ 26 เครื่อง ประกอบด้วย

- เครื่องสูบน้ำขนาด 12 นิ้ว จำนวน 20 เครื่อง (ใช้งานได้ 19 เครื่อง)
- เครื่องสูบน้ำขนาด 24 นิ้ว จำนวน 2 เครื่อง (ใช้งานได้ 2 เครื่อง)
- เครื่องสูบน้ำขนาด 30 นิ้ว จำนวน 5 เครื่อง (ใช้งานได้ 5 เครื่อง)

1.2.2) รถบรรทุก จำนวน 5 คัน ใช้งานได้ 5 คัน ประกอบด้วย

- รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาด 6,000 ลิตร จำนวน 2 คัน (ใช้งานได้ 2 คัน)
- รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ พร้อมเครน จำนวน 1 คัน (ใช้งานได้ 1 คัน)
- รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ (NGV) จำนวน 1 คัน (ใช้งานได้ 1 คัน)
- รถยนต์บรรทุก 10 ล้อ พร้อมเครน (NGV) จำนวน 1 คัน (ใช้งานได้ 1 คัน)

1.2.3) เรือ จำนวน 6 ลำ ใช้งานได้ 3 ลำ ประกอบด้วย

- เรืออูมิเนียม จำนวน 3 ลำ (ใช้งานได้ 0 ลำ)
- เรือตรวจการ จำนวน 3 ลำ (ใช้งานได้ 3 ลำ)

หมายเหตุ : อุปกรณ์และเครื่องมือใช้สำหรับรองรับสถานการณ์วิกฤตน้ำในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6

2) ข้อมูลความพร้อมด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ด้านเฝ้าระวังสถานการณ์วิกฤตน้ำ จำนวน 4 ราย

รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3.1-2

ตารางที่ 4.3.1-2 รายละเอียดเจ้าหน้าที่ด้านเฝ้าระวังสถานการณ์วิกฤตน้ำ

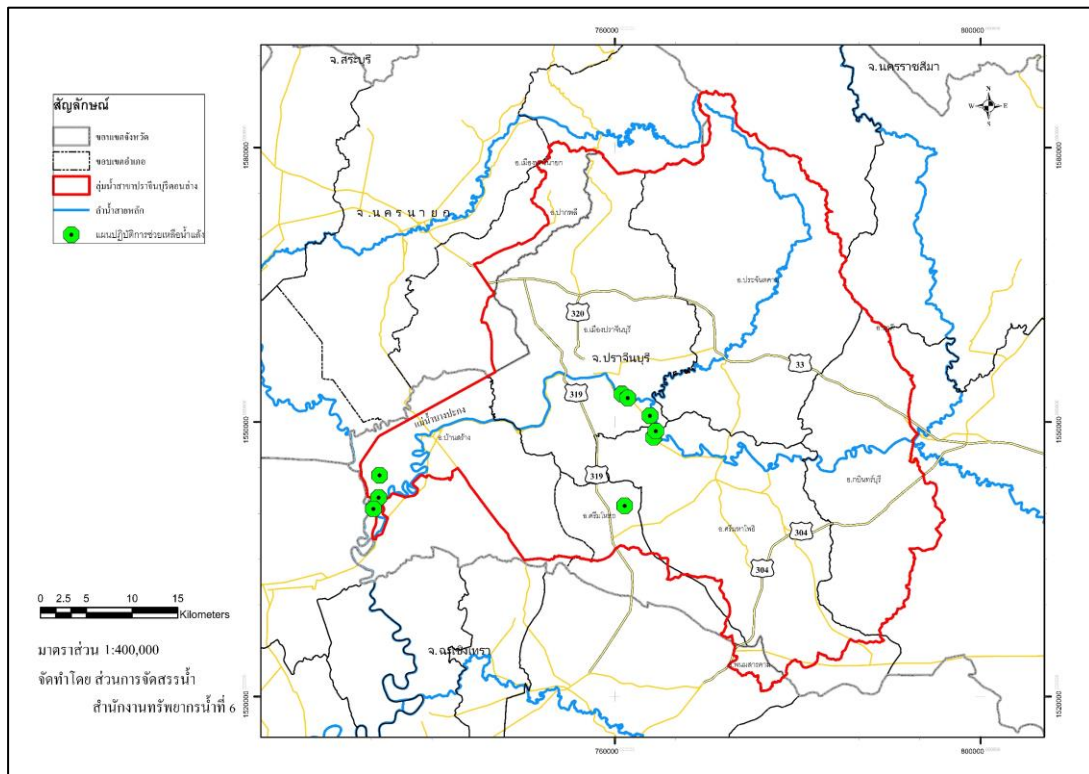
ลำดับ	จังหวัด	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
1	พื้นที่สท.6	นายเข้มทอง โพธิ์มา	ผอ.ส่วนเครื่องกล	08 1878 4878
2	ปราจีนบุรี	นายกัมปนาท ภัคศิษฐ์	ผอ.ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 1 ปราจีนบุรี	08 1762 8836
3	นครนายก	นางสาวชนาพร งามโรจน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	08 2158 0876
4	ฉะเชิงเทรา	น.ส.ณัฐชา สุตหอม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	08 7513 1135

3) ข้อมูลแผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง การสูบน้ำและแจกจ่ายน้ำช่วยเหลือ

สถานการณ์น้ำแล้ง มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.3.1-3 และแสดงในรูปที่ 4.3.1-2 ประกอบด้วย

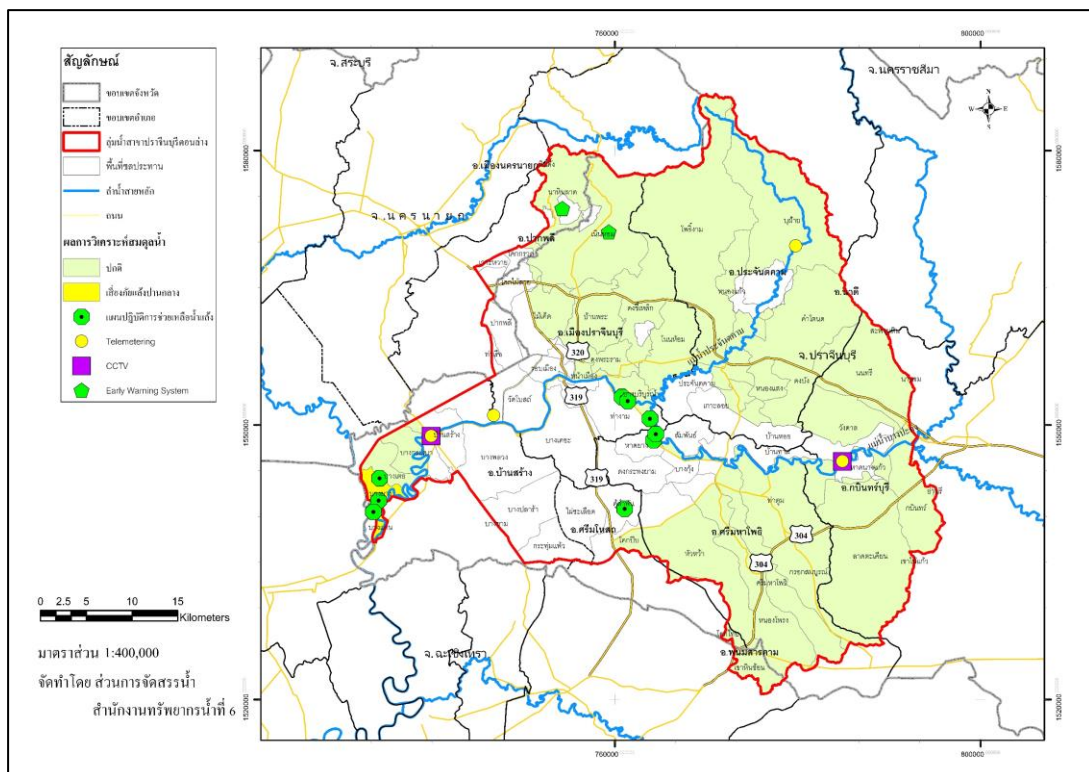
ตารางที่ 4.3.1-3 รายละเอียดแผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง

จุดที่	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ขนาดเครื่องสูบน้ำ (/นิ้ว)	จำนวน (เครื่อง)	ผู้รับผิดชอบ	เบอร์โทรศัพท์
1	ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	ท่าข้าม	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
2	ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	ท่าข้าม	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
3	ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	ท่าข้าม	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
4	ปราจีนบุรี	บ้านสร้าง	บางยาง	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
5	ปราจีนบุรี	บ้านสร้าง	บางยาง	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
6	ปราจีนบุรี	บ้านสร้าง	บางยาง	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
7	ปราจีนบุรี	ศรีมหาโพธิ์	หาดยาง	12, 10	2	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
8	ปราจีนบุรี	ศรีมหาโพธิ์	หาดยาง	12	2	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
9	ปราจีนบุรี	ศรีมหาโพธิ์	หาดยาง	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110
10	ปราจีนบุรี	ศรีมโหสถ	คูลำพัน	12	1	จำลอง ส่งพิณิจ	09 4687 1110

รูปที่ 4.3.1-2 แผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง

โดยสรุป สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 สามารถนำผลการวิเคราะห์สมมูลน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาปราจีนบุรีตอนล่างในพื้นที่นอกเขตชลประทาน มาใช้เป็นพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง ตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2566/2567 ดังแสดงในรูปที่ 4.3.1-3

รูปที่ 4.3.1-3 แผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์น้ำแล้ง ตามมาตรการรองรับฤดูแล้ง ปี 2566/2567
ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง

4.3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำและลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน (มาตรการที่ 5)

(1) วางแผนลดการใช้น้ำของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมประชาสัมพันธ์รณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัดในทุกภาคส่วน สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำ และรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด ผ่านทางเว็บไซต์ และ Facebook ของหน่วยงาน ตลอดจนจัดทำหนังสือราชการ เพื่อรณรงค์ให้หน่วยงานภายในทราบ และนำไปประชาสัมพันธ์ในเวทีราชการหรือการลงพื้นที่

(2) ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้ระบบ 3R เพื่อลดการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ โดยการประชาสัมพันธ์ในช่องทางออนไลน์ บนเว็บไซต์สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 และ Facebook สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ให้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำทางน้ำเพจ โดยการจัดทำ Photo Slideshow ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในด้านต่างๆ อาทิเช่น การร่วมรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด และได้ดำเนินการทำเป็นเอกสารราชการ แจ้งรณรงค์และการลงพื้นที่เพื่อสื่อสารไปยังโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่

4.3.3 เสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ (มาตรการที่ 7)

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชนและองค์กรผู้ใช้น้ำที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่มีอยู่ การเตรียมจัดหาน้ำสำรอง และการกักเก็บให้มีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและ/หรือการเกษตรตลอดฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนา/เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำชุมชน

โดยกลุ่มผู้ใช้น้ำที่ได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ซึ่งกลุ่มผู้ใช้น้ำของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 6 ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปราจีนบุรีตอนล่าง ที่ได้รับการส่งเสริมฯ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Strengthening Water User Group by Electronic Media) ระหว่างเดือน ธันวาคม 2566 ถึง เมษายน 2567 จำนวน 6 ตำบล

คือ วังดาล ย่านรี ลาดตะเคียน เขาไม้แก้ว อำเภอกบินทร์บุรี และตำบลบางยาง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ รวมทั้งสิ้น 34 ครั้ง ประชาชน 476 คน

ตารางที่ 4.3.3-1 รายละเอียดกลุ่มผู้ใช้น้ำที่ได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการ

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	กลุ่มผู้ใช้น้ำ	ชุมชนที่ได้รับการส่งเสริม	
				จำนวน(ครั้ง)	ประชากร (คน)
ปราจีนบุรี	กบินทร์บุรี	วังดาล	กลุ่มผู้ใช้น้ำบึงน้ำใส	5	80
		วังดาล	กลุ่มผู้ใช้น้ำหนองแขนนาง	4	60
		ย่านรี	กลุ่มผู้ใช้น้ำหนองพอก	5	80
		ย่านรี	กลุ่มผู้ใช้น้ำบึงหัวบึง	5	74
	ลาดตะเคียน	ย่านรี	กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองพระปรัง	4	40
		ลาดตะเคียน	กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองโปร่งใหญ่	5	74
		เขาไม้แก้ว	กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองเจ้าแรง	4	48
		บ้านสร้าง	กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองโพธิ์เย็น	2	20

กรมทรัพยากรน้ำ ถ่ายทอดองค์ความรู้

ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน

การปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูแล้ง

การปลูกพืชใช้น้ำน้อยที่มีอายุการเก็บเกี่ยวน้อยกว่า 120 วัน เช่น แตงโม มะเขือเทศ
มันฝรั่ง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฟักทอง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ดาวเรืองตัดดอก
และพืชผักต่าง ๆ ลดความเสี่ยงผลผลิตเสียหาย เสริมรายได้ สร้างความมั่นคง ในฤดูแล้ง

สแกนเพื่อชมคลิปองค์ความรู้
การปลูกพืชใช้น้ำน้อย*

กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(*ขอขอบคุณข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

บรรณานุกรม

ข้อมูลลุ่มน้ำ No.15 ลุ่มน้ำบางปะกง, (2564). กรุงเทพฯ : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ.

โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ 22 ลุ่มน้ำ. รายงานสรุปข้อมูลพื้นฐานของลุ่มน้ำบางปะกง, (2563).
<https://ebook.onwr.go.th/read/150/pdf>. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ.

กองวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์น้ำ. กรมทรัพยากรน้ำ. <http://mekhala.dwr.go.th/download-cate.php?txtdoccate=31>.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี). สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2567. จาก
<https://rwater.mnre.go.th/front/main/WaterQuality#dataTbl-DataList>